

Fotogrāfijas ar īsu pierakstu katrai
gaidām e-pastā:
redakcija@kurzemnieks.lv

FOTOKONKURSS MANS MĀJDZĪVNIĒKS

IESŪTĪŠANAS TERMIŅŠ -
15. MARTS

Par fotogrāfijām varēs balsot
Kurzemnieka feisbuka lapā.
Tām, kas saņems visvairāk balsu,
būs redakcijas speciālbalsa.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Cena
0,68 eiro

Nr. 26
(11 408)

Piektdiena, 2019. gada 1. marts

Rukuts iemāca arodu un vērtības

Kuldīgas IMA autoserviss nupat ieguvis balvu kā Kurzemes labākais mācību prakses uzņēmums 2018. gadā. Konkursu pirmo reizi organizējusi Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK), lai godinātu labākos darba vidē balstītos mācību uzņēmumus un mācību prakses uzņēmumus.

„Sajūtas, saņemot apbalvojumu, bija neizsakāmas. Mans uzņēmums nav liels, bet apbalvošanā biju starptādīem kā *Grindeks*,” saka IMA autoservisa īpašnieks Imants Rukuts. Ar Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumu (KTTT) viņš sadarbojas jau kopš 90. gadu beigām. „Labākos cenšamies pierunāt turpināt darbu pie mums, un lielākā daļa darbinieku vispirms bijuši praktikanti.” Gadā esot vismaz divi trīs, šobrīd pat pieci, un viens palikšot te strādāt. „Ir bijis visādi, bet galvenais, lai jauniešiem būtu interese. Viens mans praktikants jau atvēris pats savu servisu, citi strādā pie mūsu konkurentiem, bet man par viņiem prieks,” atzīst I.Rukuts.

KTTT direktore Dace Cine uzsver: „Imants Rukuts ir izcils paraugs citiem darba devējiem, jo no puīšiem spēj izveidot labus automehāniķus. Šis serviss visus 20 gadus balstījis tehnikuma autotransporta programmas izaugsmi. Imants praksē ņēmis pat tādus puīšus, kuri nesaprot darba vidi, vispār nesaprot, kur atnākuši. Viņa labestība ir neizmērojama, bet vienlaikus viņš ir stingrs, punktuāls un prasīgs ar tēvišķu attieksmi pret pusaudžiem. Viņš vispirms prasmīgi iemāca dzīves vērtības, tāpēc puikas pie viņa turas.”

LDDK projekta vadītāja Jolanta Vjakse pastāstīja, ka apbalvojums radīts tāpēc, lai godinātu tos darba devējus, kuriem rūp profesionālā izglītība, kuri ļauj mācību praksi apgūt darba vidē.

Kuldīgas uzņēmumā IMA autoserviss – īpašnieks Imants Rukuts un praktikants Endijs Zvirbulis, kurš atzīst: praksē esot pāris mēnešu, bet jau saskatot šeit savu nākotni, jo te var strādāt, mācīties un profesionāli augt.

Antra Grīnberga, Lāsmas Reimanes foto

Aizsardzības ministrs **Artis Pabriks** vērtē, kas padarīs Zemessardzes 4. Kurzemes brigādes bāzē.

→ 3. lpp.

„Lielākais izaicinājums – nevaru strādāt ar pierastām lietām, nemitīgi jāiemācās kas jauns,”

atzīst Kuldīgas attīstības aģentūras vecākā projektu speciāliste **Madara Dravniece**.

→ 5. lpp.

„Uzreiz pateikšu; čeka mani par aģentu nav vervējusi, neesmu bijis ziņotājs un nevienu neesmu nodevis. Sirdsapziņa man tīra,” raksta **Viesturs Pirro**. Toties viņš piedzīvojis vismaz divus gadījumus, kad čeka mēģinājusi mācītāju fiziski iznīcināt.

→ 6.-7. lpp.

Pirmdien, 4. martā:

- Jauniešu dienā Nīcā.
- Vitamīni uz palodzes jau tagad.
- Pašvaldība ņem vērā ieteikumus par atkritumiem.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Kā aizsūtīt pašus labākos

Daiga Bitiniece,
tāl. 63350567;
daiga.bitiniece@
kurzemnieks.lv

Vai mums pašiem ir skaidrs, ko dara Eiropas Parlaments un tieši kādus deputātus mēs katrs vēlētos turp aizsūtīt? Līdz 25. maija vēlēšanām laika vēl gana, lai pārinterēsētos, kas ir parlamenta uzdevumi un kuri no līdzšinējiem Latvijas pārstāvjiem tur šajos četros gados ir ko paveikuši. Kādā un cik ietekmīgā partiju grupā ietilpuši, kurās komisijās iesnieguši, kuram lēmumam tuvāk vai tālāk stāvējuši. Kā viņu veikumu vai bezdarbību vērtē citi, kāds Latvijai labums (vai ļaunums) bijis. To visu var atrast, ja vien ir vēlme, interese un kaut nedaudz brīva laika.

„Vai ievēlēsīm tos astoņus, no kuriem Latvijai būs vislielākais labums?”

Un, kad nu tas būtu noskaidrots, var sākt vēlēt jau zināmos vai tūlīt, tūlīt atklājamās partiju kandidātus. Pašlaik no Latvijas parlamentā ievēlētajām partijām redzam sarakstus no *Jaunās Vienotības (JV)*, *Attīstībai/Par!* (A/P), *Nacionālās apvienības (NA)*; arī *Saskaņa*, *Zaļo un Zemnieku savienība (ZZS)* un citi tos tūlīt izziņos.

Sarakstu galvā uzvardi visai zināmi. Valdis Dombrovskis, Sandra Kalniete, Inese Vaidere, Arvils Ašeradens no JV, Roberts Zīle, Dace Melbārde, Ansis Pūpols no NA, Ivars Ījabs, Baņuta Rubesa, Ieva Ilvesa no A/P. Gan ar pieredzi EP darbā, gan sevi

pierādījuši Latvijas politikā, gan – par nelielu pārsteigumu – arī populārais politologs un žurnālists, par kuru abu vēlmi nokļūt Briselē skeptiķi prātīgi iesaka vispirms spēkus izmēģināt vietējās politikas lauciņā.

Tāpat jau tapis zināms, ka ZZS priekšgalā būs Dana Reizniece-Ozola un *Saskaņai*, visticamāk, Nils Ušakovs. Jau pavīdējis, ka tādā gadījumā *Saskaņas* valdes EP vēlēšanām izvirzītais Vjačeslavs Dombrovskis savu kandidatūru atsauksot. Kaislības ap Rīgas domi un tur atklātās nelikumības acīmredzot pamudinājušas Ušakovu, tā teikt, no tā visa bēgt uz Briseli, bet varbūt viņam vajadzētu palikt un savu saimniecību savest kārtībā.

Pieredzējušais eiroparlamentārietis R. Zīle (kuram gan varam pārnest izvairīšanos no valdības vadītāja pienākumu uzņemšanās) šo vēlēšanu svarīgumu uzsvēris arī tāpēc, ka starp partijām, kuru ietekme varētu pieaugt, ir arī tādas, kurām ir attiecības ar Putina *Vienoto Krieviju*.

Jā, sacensība par astoņām, turklāt labi atalgotām darba vietām varētu būt sīksta. Arī interese par vēlēšanām daudzo populāro kandidātu personību dēļ varētu būt lielāka nekā pirms četriem gadiem un attiecīgi augstāks vēlēšanu aktivitātes procents. Un paliek pats galvenais jautājums – vai ievēlēsīm tos astoņus, no kuriem Latvijai būs vislielākais labums? Kuriem ir atbilstošas darba spējas, interese, zināšanas un kuriem varētu būt kāda nopietna ietekme?

FOTOKOMENTĀRS

Pirmie pavasara vēstneši, lepni sarindojušies pie Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma, priecē garāmgājējus.

Lāsma Reimanes foto

MUMS ZVANA

Soda naudu neapreķinās

„Kad Gobzemis savā kantorī beidzot ievieš kārtību?” sašutis kāds kuldīdznieks, runājot par *Kuldīgas komunālo pakalpojumu (KKP) izrakstītajiem rēķiniem*.

„Esmu pirmās grupas invalīds, man grūti staigāt. Visus citus rēķinus parasti bankā nomaksāju vienā reizē līdz mēneša 20. datumam. Vēlāk iet nevaru, jo tad man atslēgs telefonu. Bet no komunālajiem rēķiniem pienāk kaut kad mēneša beigās. Ja maksājumu atstāšu uz nākamo mēnesi, būs kavējuma nauda,” kungs sūdzas.

KKP vadītājs Pēteris Gobzemis

cer, ka nākamēnes rēķiniem nevajadzētu kavēties, un uzsvēr, ka pārejas laikā soda nauda netiek rēķināta: „Centīsimies, lai rēķini pie visiem nonāktu līdz mēneša 10. datumam. Viss atkarīgs no tā, kā veiksies ar grāmatvedības programmu apvienošanu. Līdz šim bija tā, ka atkritumu apsaimniekošanu uzskaitīja vienā programmā, namu apsaimniekošanu – citā, bet galvenā grāmatvedība bija vēl citā programmā. Šobrīd pārejam uz galvenās grāmatvedības programmu, kurā tiks uzskaitīts viss. Tas ir loģisks solis, jo par katras

programmas abonēšanu jāmaksā. Esmu runājis ar citu uzņēmumu datort speciālistiem – interesējies, ko darām tik neveikli, ka pāreja ieilgst. Datu apjoms ir milzīgs: informācija par iedzīvotāju, par māju, par iepriekšējā perioda maksājumiem.

Atkārtoju: kamēr rēķini nepieņāk laikā, soda naudu nerēķinām, tādēļ zvanītājs šī mēneša rēķinu var samaksāt tad, kad nākamreiz ies uz banku ar citiem maksājumiem.”

Inguna Spuleniece

Avārijas dienestam cits numurs

Par avārijas situācijām mājās, ko apsaimnieko KKP, zvanīt pa tālr. 63322833.

Kāda kuldīdzniece 28. februārī neveiksmīgi centās sazināties ar *Kuldīgas komunālajiem pakalpojumiem (KKP)*, lai paziņotu par avāriju ūdensvadā savā dzīvoklī.

„No 10.00 pusotru stundu nepārtraukti zvanīju uz numuru 63321963, klausoties, ka visi operatori aizņemti. Ūdens gāžas, bet avāriju pieteikt nevaru. Tas ir āprāts! Arī citos gadījumos viņus nevar sazvanīt. Kaimiņš iedeva

telefona numuru privātam meistaram, un tas palīdzēja.”

KKP vadītājs Pēteris Gobzemis atzina, ka sazvanīt biroja administratori patiesi nav viegli. „Šodien divas meitenes uz zvaniem atbild nepārtraukti. Cilvēki zvana par atkritumu līgumiem, par rēķiniem. Nākamnedēļ atsāks darbu mūsu pašu avārijas brigāde. Pirms desmit gadiem to likvidējām, taupot naudu, un līgumu par dezūrām naktī slēdzām ar *Kuldīgas*

siltumtīkliem. Tagad darba ir tik daudz, ka sapratām – vajag atjaunot. Brigādei būs savs tālruna numurs, kas nav savienots ar biroja administratori,” ceturtdien solīja P. Gobzemis.

Pagaidām avārijas situācijās viņš mudina zvanīt uz KKP mājaslapā norādīto avārijas numuru 63322833 – tam esot jābūt vieglāk sazvanāmam.

Inguna Spuleniece

IEPRIECA

JUST, KA ESI DROŠS ROKĀS

Kāda Kuldīgas māmiņa pateicas Neatliekamās medicīniskās palīdzības darbiniekiem: „Pagājušās sestdienas naktī bērnam pasliktinājās veselība un bija jāizsauc ātrā palīdzība. Pirmkārt, iepriecināja tas, ka mediķi atsteidzās ļoti ātri, otrkārt, tiklīdz viņi ieradās, uzreiz bija sajūta, ka esam drošs rokās. Ne vien profesionālā rīcība, bet arī attieksme bija tiešām augstā līmenī. Un palīdzēja ne tikai abas mediķes, arī automašīnas vadītājs. Prieks, ka tur strādā tik cilvēčīgi un rūpīgi darbinieki!”

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Šodien, 1. martā, palielinās akcīzes nodoklis alkoholiskajiem dzērieniem. Ko par to domājat?

Gundega Kugelane, pensionāre:

– Grūti teikt. Es alkoholu nelietoju. Protams, jāseko kaimiņu valstīm un cena jāpaaugstina. Bet, manuprāt, tie, kuri lieto regulāri, tie arī lietos – tas neko nemainīs.

Andris Spulģītis, būvē tiltus:

– Ja cena paaugstinās, parādīsies nelegālais alkohols – tas ir viennozīmīgi. Arī jaunieši atradīs nelegālās iespējas. Tāpēc šķiet, ka tas neko nemainīs. Mēs esam vecāki, tāpēc alkoholu tikpat kā neliekojam.

Marina Krastiņa, sētniece:

– Domāju, ka tas vajadzīgs, varbūt lietos mazāk. Mūsu sabiedrībā alkoholu lieto daudzi, un tas parādās arī *Kurzemniekā* ziņās. Nāks siltāks laiks, dzers vairāk un gulēs grāvjos. Strādāju par sētnieci, un sestdienu rītos ir diezgan riskanti sākt darbu, jo no *Klondaikas* nāk piedzērušies jaunieši. Tas pats ir izlaidumu laikā un Jāņos.

Zaiga Ozola, māmiņa:

– Tas ir vajadzīgs, jo, iespējams, vienu vai otru atturēs, sevišķi jauniešus. Mūsdienu jaunatne bez alkohola atpūsties nemāk. Bet daudziem šis cenu kāpums neko neizteiks – varbūt vajadzētu augstāku. Pēdējā laikā alkohola cenas neesmu pētījusi.

Ludvigs Dadzis, pensionārs:

– Man vienalga. Varbūt vairākus *ies pa kreisi* un brauks uz Latgali, pirks nelegālo alkoholu. Lieto diezgan daudzi – cik lasu *Kurzemnieku*, redzu, ka gandrīz katrā avīzē aizturēts kāds piedzēris cilvēks. Nodoklis neko neatrisina.

Māra Vētra, pensionāre no Aizputes:

– Es ieteiktu pazemināt cenu pārtikai, lai ģimenes to var atļauties. Šaubos, ka alkohola cena atrisinās problēmas. Var celt, cik grib, bet tie, kuri dzer, pirks tāpat, un ģimenes cietīs vienalga. Tā vide, kurā uzturos es, alkoholu lieto mazāk nekā agrāk. Kam ir darbs, tam prāts uz to nenesas. Jaunieši arī māk priecāties bez alkohola.

Lāsma Reimane, Antras Grīnbergas foto

Latvija – kā ezis. Mazs, bet spēj aizstāvēties

Aizsardzības ministrs Artīss Pabriks (*Attīstībai/Par!*) šonedēļ Kuldīgā lūkojās, kas paveikts Zemessardzes (ZS) 4. Kurzemes brigādes bāzē, atklāja Aizsardzības ministrijas (AM) semināru Kurzemes izglītības nodaļu vadītājiem un skolu direktoriem, kā arī tikās ar domes priekšsēdi Ingu Bērziņu.

Darba vizītē bija arī Nacionālo bruņoto spēku komandieris Leonīds Kalniņš. Savukārt Pilsētas laukumā interesenti varēja apskatīt militāro tehniku un ekipējumu.

AUDZINĀT PATRIOTUS

Jautāts par mērķi un iespaidiem, ministrs atzina, ka būtiski ir tikties ar novadu pedagogiem. „Man bija saruna, kuru turpināja ministrijas eksperti, stāstot par visaptverošu aizsardzību, arī par aizsardzības mācību skolās. Ministrijai ir nopietna pieeja ne tikai tiem jautājumiem, kas skar mūsu nozari vien. Latvijai kā nelielai valstij ambīcijām jābūt augstākām par augumu. Virkne citu valstu domā līdzīgi: Šveice, Somija, arī Taivāna. Mūsu uzdevums ir atgādināt ezi – jā, esam mazi, bet tas lauva vai lācis, kas gribētu nākt, sadursies,” uzsvēra A.Pabriks.

AM gribot skolām un ģimenēm palīdzēt jaunajai paaudzei veicināt izpratni par valsti, patriotismu un pilsonisku uzvedību. „Lai gan latviešiem parasti nepatīk lepoties ar veiksmi – vairāk gribas teikt, ka neiet tas un šitas, tomēr mūsu valsts attīstās. Pasaulē nekur

Zemessardzes 4. Kurzemes brigādes komandieris Andris Rieksts (otrais no kreisās) Aizsardzības ministram Artim Pabrikam un Nacionālo bruņoto spēku komandierim Leonīdam Kalniņam (no kreisās) izrāda Kuldīgas bāzes remonta zonu un automašīnu novietnes.

sabiedrība nav mierā ar visu – ne Francijā, ne Anglijā, ne citur. Tomēr mēs uz priekšu ejam lieliem soļiem. Tādēļ būtiska ir sociāli patriotiskā audzināšana.

Otra lieta: gribam sabiedrību sagatavot dažādām krīzēm. Nav pat runas par hipotētiskiem kariem. Ja nu notiek plūdi, kāds cits negadījums? Svarīgi, lai civilie iedzīvotāji tādās situācijās nevis apjūk, bet spēj palīdzēt gan sev, gan

ciem.

Priecājamies, ka daudzas skolas aizsardzības mācībā jau iesaistījušās. Šie jaunieši, ja gribēs, varēs pēc tam iestāties Zemessardzē vai profesionālajos bruņotajos spēkos. Varēs arī saturīgi pavadīt laiku, jo piedāvāsim interesantas nometnes.” Programmu izstrādājusi AM, bet priekšā liels darbs kopā ar citām ministrijām. A.Pabriks atzina, ka viena no tēmām, par kurām jārunā ar jaunat-

„Mūsu uzdevums ir atgādināt ezi – jā, esam mazi, bet tas lauva vai lācis, kas gribētu nākt, sadursies.”

ni, ir izpratne par medijpratību un kiberdrošību.

DIENESTAM MOTIVĒ UN IZGLĪTO

Jautāts, vai aizsardzības mācība varētu būt solis pret obligātā militārā dienesta atjaunošanu, A.Pabriks teica striktu nē: „Mēs esam atraduši veidu, kā ar ieinteresētību un brīvprātību panākt daudz labāku rezultātu, nekā dažāda laba lielā valsts to dara ar obligāto karadienestu. Tas daudziem vēl aizvien saistās ar padomju laikiem, ar piespiešanu. Tām valstīm, kuras

Zemessardzes 4. Kurzemes brigāde

Izveidota 1992. gadā. Tās pakļautībā ir trīs kājnieku bataljoni, viens nodrošinājuma un viens kaujas atbalsta bataljons. Kopš 2017. gada jūnija brigādes komandieris ir pulkvedis Andris Rieksts.

lielās ar obligāto dienestu, ir citas problēmas – gudri jaunieši cenšas izvairīties, aizbrauc mācīties vai strādāt ārzemēs. Mums tas izdodas ar motivāciju un izglītošanu. Esam uz pareizā ceļa. Mūsu armija šobrīd ir efektīvākā Baltijā.”

LŪDZ ATBALSTĪT IESĀKTO

Apskatījis ZS 4. Kurzemes brigādes bāzi Kuldīgā, ministrs atzina, ka paveikts daudz. Svarīga esot sadarbība ar pašvaldību un pretimnākšana, un ar Kuldīgas novada vadību tāda esot. Tas parādot, ka karavīri ir daļa no sabiedrības.

Brigādes komandieris Andris Rieksts stāsta, ka bijis būtiski ministram parādīt te padarīto, kā arī izstāstīt, kas iecerēts pārējos bataljonos. „Lūdzu, lai ministrs turpina atbalstīt Skrundas poligonā iesākto. Pastāstīju par plānoto Dobeles bataljona pārceļšanu uz Apguldi, kā arī par jaunās dislokācijas vietas izbūvi Jelgavas bataljonam. Paplašināšanās notiks arī Liepājā,” uzskaitīja A.Rieksts.

Inguna Spuleniece
Lāsmas Reimanes foto

Notāri aicina domāt par nākotni

Šīgada Notāru dienu pamattēma bijusi – kā neizlaist dzīves grožus no rokām jeb kas ir nākotnes pilnvarojums. Kuldīgas zvērinātie notāri Irīna Bīrzniece un Agris Jaunpujēns atzīst, ka mūsu sabiedrībā tas ieviešas lēni.

LAI NELAIMĒ VISS NEAPSTĀJAS

Ar nākotnes pilnvarojumu cilvēks var dot norādījumus, kā rīkoties attiecībā uz savām vēlmēm un vajadzībām, ja iestājas brīdis, kad pašam spēja lemt un rīkoties pēkšņi ir liegta. „Nevienam jau nepatīk domāt par to, ka ar viņu varētu kaut kas notikt un ka kādu brīdi vai ilgstoši viņš atradīsies bezapziņā,” saka I.Bīrzniece. „Diemžēl visu nevar paredzēt, tāpēc notāri tādām situācijām piedāvā dot pilnvarojumu, norādot, kādas pilvarotajam ir tiesības: ko darīt ar rīcībnespējīgā īpašumu, naudas kontu utt. Atšķirībā no citām pilnvarām nākotnes pilnvarojums sākas tikai tad, kad mediķi dod attiecīgu atzinumu. Ja cilvēks atlabst, pilvaras darbība tiek pārtraukta. Pie mani vēl neviens nav nācis tādu pilnvarojumu apliecināt, arī

visā valstī tādu vēl nav daudz, lai gan šāda iespēja ieviesta jau sen. Rietumeiropā tas ir populāri. Iesaku par to padomāt tiem, kuriem ir saimniecība vai cits nekustamais īpašums, lai nelaimes brīdī visas lietas neapstātos. Visbiežāk tas saistīts ar tādu pēkšņu saslimšanu kā insultu. Kamēr cilvēks spēj savas lietas kārtot pats, viņš varbūt citam neuzticās – domā, ka tas var sastrādāt ko sliktu.”

DARĪJUMA CAURSPĪDĪGUMS

I.Bīrzniece norāda, ka, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, šīs Notāru dienas noritējušas kā parasti. Visvairāk cilvēki interesējušies par īpašumu lietām, jo tagad tiek uzsvērts, ka darījumam jābūt nepārprotami caurspīdīgam. Notāram jāizpēta naudas izcelsme. Ikvienai summai par kādu pirkumu jābūt legāli iegūtai, un klientam tas jāpierāda. Notāram jāievēc ziņas arī par patiesā labuma guvēju, jānoskaidro, vai klients nav saistīts ar politiskām personām. Tāpat cilvēki joprojām vēlas noskaidrot, kā labāk nokārtot mantojumu. Daudzi vēl domā, ka jāgaida seši mēneši, dažam pat liekas, ka veselu gadu.

Notāre atgādina: tiklīdz cilvēks aiziet mūžībā, mantinieks var piezvanīt un pajautāt, kā rīkoties. Tas nemaksā neko. Populārāki kļuvuši notariāli apstiprinātie testamenti – arvien mazāk ir pašrocīgi rakstīti. Vēl pie I.Bīrznieces nākuši trūcīgi cilvēki ar savām nedienām, tostarp ģimenes strīdiem.

NU SĀK INTERESĒTIES

Savukārt A.Jaunpujēns novērojis, ka par nākotnes pilnvarojumiem cilvēki tagad sākuši interesēties, saprotot, ka nelaimes brīdī būs par vēlu – arī notārs neko nevarēs līdzēt. „Bet saimnieciskās lietas būs kādam jāturpina, finanses jākārt, pensija jāsaņem. To var darīt tikai pilnvarotais. Nākotnes pilnvarojuma priekšrocība – tā darbojas tikai pilnvardevēja rīcībnespējas laikā, tāpēc nevajadzētu baidīties. Interese ir radusies, jo par to Notāru dienās daudz stāstīts radio, televīzijā un citos medijos.”

Pirmdien rinda pie A.Jaunpujēna nav veidojusies, otdien slodze kļuvusi lielāka. Iespējams, iepriekš bijis par maz informācijas: pirmdien tikai padzirdējuši, bet otdien jau bijusi pēdējā diena.

Daina Tāfelberga

Grasās pārbūvēt Centra vidusskolu

Pirmdien, 4. martā, 17.00 Kuldīgas Centra vidusskolas zālē notiks sapulce, kurā ikviens varēs uzzināt par ēkas daļas un stadiona pārbūvi. Par iecerēm stāstīs būvprojekta autori no Rīgas SIA Livland Group.

Plānots vairākas klases pārveidot par mācību laboratorijām: dabaszinātņu, datorikas un robotikas, multimediju. Sporta zāle pārtaps daudzfunkcionālā

zālē semināriem, zinātniskām konferencēm u.c. pasākumiem. Ēkā jāuzlabo apkure, ūdensapgāde un kanalizācija, elektroapgāde, ventilācija un virtuves bloks. Pie skolas taps mūsdienīgs stadions. Tur jānozāģē vairāki koki, tādēļ pašvaldība līdz 13. martam izsludinājusi publisko apspriešanu.

Šo mācību gadu skolā sāka 635 audzēkņi.

NUMURA CITĀTS

„No karāšanās mammas pupā visu nakti mazulim var mainīties sako- diens. Tas pats arī no knupja, kas mutē ir dienu un nakti. Ja bērns ir neiroloģisks, viņš zīž, lai nomierinātos. Labi – iedod knupi, nomierini un ņem no mutes ārā! Knupis ir kā korķis pudelē: ja tas priekšā, skaņas ārā nenāks,” saka audiologopēde Daina Ābele.

Tiekas ar apsaimniekotāju

SIA Kuldīgas komunālie pakalpojumi (KKP) Kurmālē uztur 24 mājas un sapulcē iedzīvotājus iepazīstināja ar 10 ēku bilanci, kā arī pārrunāja plānoto.

Ar iedzīvotājiem tikās KKP vadītājs Pēteris Gobzemis, īpašumu apsaimniekošanas daļas vadītāja Ita Bērziņa, pagastu namu apsaimniekotāja Zane Pirtnece, tehniskās bāzes un atkritumu apsaimniekošanas daļas vadītājs Kaspars Poriķis.

IESAKA MAINĪT JUMTA SEGUMU

KKP darbinieki informēja, ka šobrīd kavējas rēķini, tāpēc par

maksājuma kavēšanu netiks piemērota soda nauda. „Rēķini kavējas, jo no trīs datu sistēmām notiek pāreja uz vienu. Aicinu iedzīvotājus dot ziņu, ja rēķins ir kļūdains,” sacīja Z.Pirtnece.

Atvaru un Dālderu mājām ir diezgan liels naudas uzkrājums, tāpēc KKP darbinieki iesaka domāt par jumta seguma maiņu. Iedzīvotāji piekrit, ka tas ir jāmaina. Mājas iedzīvotājiem ir jāvienojas, lai KKP darbinieks Jānis Andersons var izstrādāt tāmi. Bet, ja iedzīvotāji lemj par labāku tāmētāju, var izsludināt konkursu.

„Visu māju iedzīvotāji droši var ziņot par to, kas nepieciešams, lai

mēs varam plānot darbus. Mums interesē, kas jums ir vajadzīgs,” skaidroja Z.Pirtnece.

ŠKIROJAMIEM ATKRITUMIEM ATBILSTOŠI KONTEINERI

Vilgāles centra daudzdzīvokļu māju masīvā atrodas pieci nešķirojamo atkritumu konteineri, bet papildīti tiek tikai trīs, tāpēc iedzīvotāji rosināja divus konteinerus aizvākt, bet pārējos pārvietot uz citu vietu, lai atkritumu mašīnai būtu vieglāk tiem piekļūt. Tā tiek bojāts arī ceļa segums. K.Poriķis atbildēja, ka tuvākajā laikā konteinerus plānots aizvākt un ka

atlikušos var pārvietot, ja ir cita vieta, kur mašīna var piebraukt. Z.Pirtnece atgādināja, ka jaunajos šķirojamo atkritumu konteineros var mest atkritumus jebkurš pagasta iedzīvotājs, bet tie ir tikai un vienīgi šķirojamiem atkritumiem. Ja tur tiek iemesti sadzīves, tad šķirošanai nav bijis jēgas.

SKAITĪTĀJU RĀDĪJUMU STARPĪBAS

Iedzīvotāji diskutēja par skaitītājiem, jo rēķinā uzrādās ūdens patēriņa starpība. P.Gobzemis informēja, ka kopīgais skaitītājs tiek nolasīts katru mēneša 29. datumā. Katrs lasītāju nolasa savā laikā, un

tas var veidot starpību. Ja tā ir liela, būtu jāapseko dzīvokli. „Mēs to varam darīt, bet, ja netiekam pilnīgi visos dzīvokļos un neredzam skaitītājus, tad tam nav jēgas.” P.Gobzemis atklāja, ka šobrīd gan *Latttelecom*, gan *LMT* piedāvā tehnoloģijas, ar kurām rādījumus var nolasīt attālināti. „Atgādinu, ja ir kādas mājas iedzīvotāji ar konkrētiem jautājumiem, tad var mums ziņot un mēs ieradīsimies uz sapulci, lai tos risinātu.”

Saldnieku 6 mājas iedzīvotāji sūdzējās, ka pagrabā tek ūdens, KKP darbinieki teica to pārbaudīt.

Lāsma Reimane

Dzīvojamās mājas uzturēšanas ieņēmumu pārskats Kurmālē

/Pēc KKP informācijas./

Adrese	Faktiskais uzkrājums (eiro)	Tik būtu, ja nebūtu parādu (eiro)	Parādi par apsaimniekošanu (eiro)	Padarīts	Plānots
Alejas	-221,98	414,28	636,26	Ūdens sūkņa maiņa, dziļurbuma tīrīšana, ikgadējā dūmvadu pārbaude un tīrīšana.	Skursteņu pārmūrēšana.
Atvari	10 992,81	13 853,17	2860,36	Nav veikti būtiski remontdarbi. Uzkrāj finansu līdzekļus jumta seguma maiņai.	Jumta seguma maiņa (šifera lokšņu segums).
Dālderu	13 550,15	14 488,45	938,30	Ikgadējā dūmvadu pārbaude un tīrīšana, zāles plaušana.	Jumta seguma maiņa (šifera lokšņu segums).
Ezerkalni	7434,22	9562,64	2128,42	Daļēja jumta seguma un lietus ūdens notekcauru maiņa, ūdens apgādes sistēmas remonts, ikgadējā dūmvadu pārbaude un tīrīšana.	Jumta seguma maiņa (šifera lokšņu segums), ieejas mezgla sakārtošana.
Kaijas	791,72	973,06	181,34	Ikgadējā dūmvadu pārbaude un tīrīšana.	Nepieciešams uzkrāt jumta seguma maiņai (šifera lokšņu segums).
Lielmūrnieki	348,62	760,70	412,08	Jumta kores maiņa, dēļu apšuvumu stiprināšana bēniņos, ikgadējā dūmvadu pārbaude un tīrīšana.	Nepieciešams uzkrāt jumta seguma maiņai un gala ārējas atjaunošanai.
Mežgaļi	658,63	816,83	158,20	Nav veikti būtiski remontdarbi.	Skursteņa pārbūvēšana.
Saldnieki 4	5200,72	5235,74	35,02	Ieejas mezgla labiekārtošana, ikgadējā dūmvadu pārbaude un tīrīšana.	Jumta seguma maiņa (šifera lokšņu segums).
Saldnieki 5	3360,88	4018,76	657,88	Ūdens apgādes sistēmas remonts, ikgadējā dūmvadu pārbaude un tīrīšana.	Jumta seguma maiņa (šifera lokšņu segums).
Saldnieki 6	755,90	2935,27	2179,37	Ūdens apgādes sistēmas remonts, daļēja jumta seguma maiņa, ieejas mezgla uzlabošana, ikgadējā dūmvadu pārbaude un tīrīšana.	Jumta seguma maiņa (šifera lokšņu segums).

Darbs ar parādnikiem (24 mājas)

- Zvērinātam tiesu izpildītājam – četri parādnieki.
- Inkaso kompānijai – 14 parādnieki.
- Saistību piespiedu izpilde brīdinājuma kārtībā – trīs parādnieki.
- Dzīvokļu komisijai ar ierosinājumu par īres līguma izbeigšanu – četri parādnieki.
- Piedziņas speciālistam – 17 parādnieki.
- Prasības pieteikums vienkāršotajā procesā – viens parādnieks.
- Kreditora pretenzija mantojuma lietas – divi parādnieki.

Priekšlikumi Eiropas Parlamenta deputātiem

Par jauniešu bezdarbu, reģionu attīstību, vidi un drošību diskutēja Kuldīgas Centra vidusskolas (KCV) 11. klases skolēni atklātajā stundā, kuru sadarbībā ar pedagogiem rīko Eiropas Parlamenta (EP) birojs Latvijā.

Lai veicinātu jauniešu apziņu par sevi kā nozīmīgu Eiropas Savienības (ES) daļu, rosinātu izpratni par sabiedrībā notiekošo, motivētu līdzdarboties un iesaistīties EP deputātu vēlēšanās, 70 Latvijas skolās notiek atklātās stundas programmā *Eiropas Parlamenta Vēstnieku skola*. Pagājušajā nedēļā tās notika KCV un Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolā.

EP Vēstnieku skolas pārstāve Liene Valdmāne: „Pilsoniskā aktivitāte Eiropā ir salīdzinoši maza, bet Latvijā tā ir katastrofāla. Tāpēc ir šī iniciatīva, lai bērni jau skolas laikā saprastu un apzinātos, kāda ir viņu loma Latvijā un Eiropā. Skolotāji veido interesantas stundas, un jaunieši uzzina par to, kas viņiem svarīgs.”

KCV atklātajā stundā, kuru vadīja skolotāja Inga Reimane, tika spriests par to, kā tiek pārstāvētas Latvijas intereses ES. Skolnieces Roberta Beta Viļumsone un Estere Jēkabsone prezentēja, kas ir EP. Notika arī pilsoniskās aktivitātes darbnī-

ca, kurā skolēni četrās grupās izstrādāja priekšlikumus, kurus varētu iesniegt EP deputātiem, un pilnveidoja izpratni par jauniešu iespējām līdzdarboties lēmumu pieņemšanā ES. Grupu darbā skolēni sagatavoja priekšlikumus par šādām tēmām: jauniešu bezdarbs, vide, drošība, reģionu attīstība. Skolēni domā, ka jauniešu bezdarbu varētu samazināt, ja pēc skolas beigšanas viņiem tiktu dots vismaz mēnesis, lai strādātu atmaksātā praksē, tā iegūstot darba pieredzi. Par vidi varētu rūpēties vairāk, ja Latvijā tiktu ieviesta dzērienu iepakojumu depozīta sistēma. Lietuvā un Igaunijā tā jau strādā. Reģionos būtu jāuzlabo ceļu infrastruktūra, īpaši pagastos. Skolēni uzskata, ka sliktie ceļi ir viens no iemesliem cilvēku aizbraukšanai. Tika izcelta ugunsdrošība – skolēni aicināja par to iepazīstināt bērnus jau agrā vecumā un pieņemt likumu par vecuma ierobežošanu sērķociņu un šķiltavu iegādei, jo skolēni noskaidrojuši, ka ugunsgrēkus visbiežāk izraisa skolas vecuma bērni.

280 tūkstošiem Latvijas balsstiesīgo jauniešu šogad būs iespēja 25. maijā izlemt Eiropas nākotni, piedaloties vēlēšanās un izsakot savu viedokli.

Lāsma Reimanes teksts un foto

Kuldīgas Centra vidusskolas 11. klases skolēni atklātajā stundā programmā *Eiropas Parlamenta Vēstnieku skola* veido plakātus un izsaka priekšlikumus, kurus varētu iesniegt Eiropas Parlamenta deputātiem.

„Jāielec dažādās kurpēs”

„Darbs ir daudzpusīgs, interesants un izaicinājumu pilns. Tam ir viens liels pluss – kaut kad redzu tā rezultātu,” tā saka Kuldīgas attīstības aģentūras vecākā projektu speciāliste MADARA DRAVNIECE. Pirms diviem gadiem ar ģimeni pārcēlusies no Rīgas uz vīra Adriana dzimto Kuldīgu. Viņš ir jaunatnes darbinieks bērnu un jauniešu centrā.

Kā te nonācāt?

Kad pieņemām lēmumu, biju bērna kopšanas atvaļinājumā. Pirms tam nebija domas iet prom no Rīgas. Bet, kad pieteicās trešais bērniņš, sapratu, ka ar viņiem Rīgā būs grūti. Ātrums, kādā tur dzīvo, un lielle gaisa gabali, kas jāpieveic, ikdienu padara ļoti sarežģītu. Ar vīru sākām domāt par pārvākšanos. Bija divi varianti: manas lauku mājas Ērgļos vai Kuldīgā, no kuras nāk Adrians. Šeit bērniem lielākas iespējas – viss pieejamāks, piemēram, mūzikas skola, pulciņi...

Kā atradāt šo darbu?

Esam mazliet neprāši, jo uz Kuldīgu atnācām, nezinot, ko darīsim. Lēcām ar galvu pa priekšu – vispirms iegādājāmies īpašumu, tad domājām, kur strādāsim. Beidzās bērna kopšanas atvaļinājums, un dažus mēnešus biju bezdarbiece. Pirmo reizi mūžā iejutos bezdarbnieka lomā. Godīgi sakot, jutos tā, ka par mani rūpējas.

Sludinājumu lapās meklēju darbu, kas varētu atbilst manai pieredzei. Pirms tam 12 gadus dažādos amatos strādāju avio-kompānijā *airBaltic*, pēdējos gadus – juridiskajā nodaļā par palīgu juridiskajos jautājumos. Vēl agrāk – apdrošināšanas sfērā. Šeit līdzīgos amatos vakanču nebija, bet parādījās konkurss uz projekta vadību būvniecībā. Man tā bija pilnīgi jauna nozare. Nu jau pagājis vairāk par gadu, un esmu daudz apguvusi.

Kādi te izaicinājumi?

Būvniecība nav viegla nozare. Mums jābūt starpniekiem starp mūsu darba devēju (pašvaldību – aut.), kas vēlas labu rezultātu par saprātīgu cenu, un būvniekiem, kuri vēlas savus labumus. Izaicinājums ir būt lietas kursā, jo nemitīgi ir kādi jauninājumi, ko iepriekš nevar zināt, bet viss jāapgūst – jāielec dažādās kurpēs. Lielākais izaicinājums arī man pašai ir tas, ka nevaru strādāt ar pierastām lietām – nemitīgi jāiemācās kaut kas jauns. Ja esi būvniecības projektu vadītājs, tas nedod atelpu un neļauj domāt tikai par būvniecību. Jābūt informētam par projekta ekonomisko pamatojumu, tā saistību ar dažādām institūcijām, juridisko segumu. Piedevām jābūt to visu noformulēt rakstiski, vadīt procesus un uzturēt sarunas, arī konflikta situācijās.

Ko dara projektu vadītāji Kuldīgas attīstības aģentūrā?

Pārsvārā apgūstam Eiropas naudu, kas vērsta uz konkrētu attīstību. Piemēram, manā pārziņā

„Lielākais izaicinājums ir tas, ka nevaru strādāt ar pierastām lietām, – nemitīgi jāiemācās un jāzina kaut kas jauns.”

„Darba intensitāte atkarīga no katra cilvēka: ja esi radis strādāt daudz, tad jebkur sevi apaudzēsi ar darbiem,” secina Kuldīgas attīstības aģentūras vecākā projektu vadītāja Madara Dravniece.

ir programma par skolu modernizēšanu, labiekārtošanu. Eiropas fondi dod tam līdzfinansējumu. Mēs piesakāmies, plānojam, lai realizējamais atbilstu projekta saturam, un vienlaikus iegūtu skolām maksimālu labumu. Programmai ir mērķis, kam jāpakārtojas, bet ir arī skolas vajadzības. Mēs tās saliekam kopā. Mūsu spēkos ir piedāvāt labākus risinājumus, bet iespējās esam ierobežoti.

Ko varat teikt par kolektīvu?

Ar kolēģiem ļoti paveicies. Kolektīvs ir samērā jauns, darbinieki ir strādāt gribīgi, ar iniciatīvu un vēlmi radīt. Man šī ir pirmā pieredze pašvaldības struktūrā, līdz šim esmu bijusi uzņēmējdarbībā, privātajā sektorā. Tur ir citādāk. Uzņēmējdarbības mērķis ir gūt peļņu, bet pašvaldībai tas ir sabiedrības kopējais labums.

Vai darbs ir intensīvs?

Tas atkarīgs no katra cilvēka: ja esi radis strādāt daudz, tad jebkur sevi apaudzēsi ar darbiem. Arī šeit es strādāju intensīvi, bet brīvā laika ir vairāk. Rīgā pēc darba bija jāreķinās ar laiku ceļā

uz mājām, bet te esmu brīvāka un viss vajadzīgais pieejams tepat. Paliel vairāk laika ģimenei.

Kur smēlaties iedvesmu, spēku?

Nevaru teikt, ka pavasarī man būtu lielāka enerģija nekā citiem, tomēr spēku dod brīvdienas ar ģimeni. Varu izkustēties no mājas, aizbraukt piknikā vai vienkārši pastaigāties. Redzu, ka Kuldīgā bērniem ir, ko darīt. Te nevajag lielus laika un finansiālus ieguldījumus, lai noorganizētu brīvdienas ar ģimeni. Daudz ko organizē pašvaldība, arī aktīvās atpūtas centrs. Mēs pasākumus apmeklējam, bet diemžēl redzam, ka visi šo iespēju neizmanto. Vietējiem vajadzētu vairāk to novērtēt. Jo apgalvojums, ka Kuldīgā nav, ko darīt, nav patiess. Pašam jāgrib, jāiet un jāpiedalās.

Nosauciet mazpilsētas plusus un mīnus!

Esmu dzimusi un augusi Rīgā, un man patika tas, ka citi mani nepazīna, arī kļūdas un neveiksmes nezināja. Tas bija pluss. Bet

mazā pilsētā neesmu inkognito. Katra kļūda vai neveiksme zināma citiem, un mani var asociēt ne tikai ar pašas, bet arī ģimenes locekļu kļūdām. To esmu sapratusi, komunicējot ar kolēģiem, draugiem. Tomēr, ja cilvēki viens otru pazīst, tas dod savus plusus. Sabiedrība ir daudz iecietīgāka, apzinoties, ka esam tikai cilvēki, ka pieļaujam kļūdas un ka katram ir savas rakstura niansas. Zinām, ar ko rēķināties vai nerēķināties.

Kas Kuldīgai būtu vajadzīgs, kā te pietrūkst?

Vai tas būtu tehnoloģiju parks vai jebkāda cita iniciatīva, tā ir apsveicama. Katra ideja ir pozitīva, bet tā arī kārtīgi jāizplāno. Jāsaprot piensums, un jāinformē sabiedrība. Ideja jāizskaidro, kāpēc tā vajadzīga un ko iegūsim. Jāmāk jau iepriekš novērtēt, kas sabiedrībai varētu nepatikt.

Man pietrūkst tā, ka pēc darba nevaru atrast vienu lielu veikalu, kurā ir viss, ko tajā mirklī vajag. Tomēr šajā darbā saprotu, ka pilsēta aug un attīstās. Redzu, ka cilvēki domā par nākotni, vien-

laikus cienot vēsturiskās vērtības.

Ko domājat par gaidāmo novadu reformu, skolu apvienošanu?

Par to man nav viennozīmīga viedokļa – ir gan plusi, gan mīnusi. Bet par izglītības sistēmu man ir stingra pārlicība, ka tai vairāk jātuvojas Somijas sistēmai. Mēs savā lielumā un cilvēku resursos esam līdzīgi Somijai, un tas dod mums spēju to pieredzi paņemt. Tur darba tirgus vajadzības realizē jau pirmsskolā – skatās, kas bērnam būs vajadzīgs pēc 20 gadiem. Tur realizē dzimumu līdztiesību, radošumu, brīvāku pieeju mācību metodikai. Mazliet uz šo modeli ar kompetenču pieeju tiecas *Skola 2030*. Mūsu paaudzei tā pietrūkst – neesam tik atraisīti, brīvi un nemākam mācīties paši, gaidām, kad mūs mācīs. Somijā ļoti daudz tiek ieguldīts skolotājos, lai tie savukārt varētu izaudzināt inteligentu, komunikablu, ieinteresētu cilvēku.

Kā šeit iejutās bērni?

Elizabete (11), Viktorija (9) un Marija (3) iejutās ļoti labi. Vecākās meitas apmeklēja Kuldīgas Centra vidusskolu un jūtas iederīgas. Elizabete pat saka, ka labāk nevarētu būt. Viktorijas sirds ir pulciņos – viņa apmeklē mūzikas skolu un teātra pulciņu. Mazākā sākusi gaitas bērnu dārzā. Veiksmīgi pārvācāmies laikā, kad viņas vēl nebija izveidojušas draudzību ar klasesbiedriem Rīgā. Uz Rīgu viņas grib, bet tikai brīvdienās – uz veikalu, kādu izklaidi.

Kā pavadāt brīvo laiku?

Ar vaļaspriekiem trīs meitu mammai ir, kā ir. Man ir tie, kas meitām. Svarīgi mirkļi, kurus pavadām visi kopā. Esmu Kuldīgai ļoti pateicīga, ka šādu brīžu ir vairāk. Laiku prasa arī māja, kuru iegādājāmies, šeit atnākot. To vēl aizvien pārveidojam, lai varētu saukt par mūsu. Pagaidām dzīvi tikai veidoju šeit, bet esmu sevi pieķērusi, ka sāku sevi uzskatīt par kuldīdznieci, kaut gan pagājuši tikai

divi gadi.

Kas iecerēts nākotnē?

Vairāk plānoju bērnu izaugsmi, nevis savu. Un nezinu, kādas krustceles dzīve piespēlēs, bet pašlaik ir patīkams, izaicinājumiem pilns laiks, ko pavadu savā darbavietā. Tas ļauj man augt.

Lāsma Reimanes
teksts un foto

„Redzu, ka Kuldīgā bērniem ir, ko darīt, un tas ir liels pluss. Te nevajag lielus laika un finansiālus ieguldījumus, lai noorganizētu brīvdienas ar ģimeni.”

„Nepietiek ar to, ka esi informēts. Jāmāk to formulēt rakstiski, vadīt un uzturēt sarunas, arī konflikta situācijās.”

No pirmā kliegziena

Kuldīgas slimnīcas rehabilitācijas nodaļā piektdienās pieņem audiologopēde **DAINA ĀBELE** no Saldus. Kad *Kurzemnieks* teic, ka sabiedrībai nav īsti skaidrs, ko šāds speciālists dara, viņa smejas: „Man pieraksts ir pilns, kaut izmeklējumam vēl nav valsts kvotas, un cilvēki maksā paši.”

Kāpēc braukājat no Saldus?
Saldū man ir sava audiologopēdes prakse. Uz Kuldīgu mani uzaicināja, jo rehabilitācijas nodaļai vajadzīgs speciālists arī šajā jomā. Lai celtu pakalpojumu kvalitāti un piedalītos iepirkumā uz valsts kvotām, audiologopēdam štatā jābūt obligāti. Ja atnāk cilvēks pēc insulta, nepietiek tikai fiziski sakārtot rokas un kājas, ja galvā ir *bardaks*.
Vai šī specialitāte ir jauna?
Nē. Pabeidza pirmie desmit maģistri, tad tika uzņemts nākamais desmits – mans kurss. Tas bija 2002. gadā. Nu jau kādus četrus piecus gadus ir arī bakalaura programma.

Ko audiologopēds var palīdzēt zīdaiņim? Viņš taču vēl nerunā.
Ar runu saistīts jau pirmais kliegzieni piedzimstot. Pēc tam bērnam katru mēnesi parādās noteiktas zilbes. Ja viss notiek secīgi, pēc attīstības tabulām pa mēnešiem, var teikt, ka gada vecumā bērns tos desmit vārdus runās – cits vairāk, cits mazāk kvalitatīvi. Vēl par mazajiem – ir tāda Minhenes attīstības diagnoze. Tas nozīmē, ka līdz gadam nevaram vienu attīstības stadiju izraut. Viss ir saistīts: rāpošana, staigāšana, sociālās iemaņas, runāšana. Ja bērns nerāpo, viņš neiepažīst pasauli; ja neiepažīst pasauli, neveidojas valodas sapratne. Ja rociņas un kājiņas atbilstoši nekustas, viņš nebāž mutē rotallietas, tad neatīstās artikulācijas aparāts. Tādā gadījumā viņš gada vecumā nerunās.

Vai pie jums ved visus zīdaiņus, vai arī trauksmi ceļ ģimenes ārsts?

Kad ģimenes ārsts redz, ka bērnam bijušas dzemdību traumas, vai kustības liecina, ka viņš neatīstās, viņš parasti sūta pie rehabilitācijas ārsta, kas norīko pie fizioterapeita. Ja redzamas vēl citas problēmas, var nākt pie audiologopēda. Mediķi var specializēties, piemēram, tikai mikrologopēdijā. Viņi parasti ar zīdaiņiem strādā slimnīcās. Mans pirmais maģistra grāds ir kā logopēdei un speciālajai pedagoģei, tad tikai maģījos audiologopēdiju Rīgas Stradiņa universitātē.

Ir uzskats, ka bērnus nevajag salīdzināt un uztraukties, ja mazulis no vienaudžiem attīstībā nedaudz atpaliek. Vai tiešām ir tik nozīmīgi, ja, teiksim, noteiktā vecuma posmā viņš nerāpo?

Īstenībā – jā. Salīdzināt ar kaimiņu bērnu nevajag, vajag meklēt iemeslus. Var būt, ka bērns ir dzimis priekšlaikums. Piemēram, divus mēnešus agrāk. Tad gada vecumā tie divi mēneši jāreķina nost. Kamēr bērns mazs, viņš vairāk aug fiziski. Ja bijušas kaut iesnas, slimības vai operācijas, tajā brīdī visu pārējo prasmju attīstība nobremzējas. Viņš

Dainas Ābeles atziņas

● Vecākiem, kuru bērni kādā vecuma posmā nav apguvuši kādu prasmi, nevajag vainot sevi un uztraukties, ko padomās kaimiņi. Ne vienmēr vaina ir audzināšanā, bet gan medicīniskā problēmā – ar to strādājot, var panākt rezultātu.

● Bērniem, kuri nesaklaus garumzīmes, bieži ir minimāli dzirdes traucējumi. To nereti nevar pamanīt, jo viņi runā tāpat kā citi.

● Laba lieta ir taktēšana, kad bērns ar rociņu rāda garās un īsās zilbes, divskaņus. Tas svarīgi jau pirmsskolā. Kad bērns sāk rakstīt, viņam jau ķermeniski ir ieprogrammēts, kura zilbe gara.

● Tas, kā veidojas skaņas, atkarīgs no sakārtotas elpošanas. Tikko bērnam ir vaļēja mute, tā ir mutes elpošana, un mēle atrodas apakšējā pozīcijā, bet jābūt augšējai. Audiologopēdam jāsaprot, vai tas ir tikai nelāgs ieradums, muskuļu vājums, vai kaut kas patiesi traucē elpot caur degunu.

● Ar tāda apjoma rehabilitācijas nodarbībām, kādu sedz valsts, vairāk var saņemt apmācību, kā un ko darīt, bet, lai būtu rezultāti, ilgstoši jāstrādā arī pašiem.

ēd, aug, bet pa to laiku aizkavējas valodas attīstība. Gudrie vecāki šajā posmā ļoti daudz darbojas. Jo mazāks bērns, jo ātrāk var iekavēto atgūt. Ja ir kāda prasme, kas noteiktā vecumā jāiemācās, tad vecākam to apgūt būs daudz grūtāk, jo ķermenis, kurā daba ieprogrammējusi apgūt konkrētu prasmi, jau kļuvis stīvāks. Tas nav neiespējami, bet tas prasa lielāku darbu.

Kad ar bērnu sāk strādāt logopēds?

Skolas logopēds strādā ar bērnu no trīs gadiem līdz kādai 4. klasei, rūpējoties par skaņu izrunu, valodas attīstību, lasīšanu un rakstīšanu. Mēs strādājam ar visiem. Es arī ar tiem, kuri runā nepareizi, kuriem mēlīte sit pa zobiem, kam ir isa zemmēles saite. Laika gaitā no tā izveidojas nepareizs sakodiens. Pie daņu speciālistiem esmu mācījusies miofunkcionālo terapiju – šādos gadījumos zinu, kuras muskuļu grupas jāsakārto, kad jāsusūta pie ortodonta, pie sejas žokļa ķirurgiem. Tas viss ir ļoti saistīts. Skolu logopēdi nav mācīti šīs lietas tik labi ieraudzīt un tikt galā. Skatos, kur mēle uz zobiem nospiežas pareizi vai nepareizi, mēru lūpu stiprumu, tad mums ir pamatīgs treniņš ar vingrinājumiem, pievēršoties arī pārtikai, lai būtu pareiza norīšana. Audiologopēdi mācījušies arī zīmju valodu.

Cik saprotu, nepareiza runa saistīta ar vēlākām problēmām, mācoties lasīt un rakstīt. Ko darīt, ja bērns runā skaidri, bērnu dārzā pie logopēda nav bijis jāiet, savukārt 1. klasē izrādās, ka

Daina Ābele: „Lai strādātu par audiologopēdu, jābūt ļoti pacietīgam. Lai kaut ko iemācītos, jāiet pa mazam solītim uz priekšu. Kad cilvēki redz, ka ir kaut neliels rezultāts, viņi sāk uzticēties, sajūt to garšu: darīju, un bija rezultāts.”

lasīt un rakstīt ir grūti?

Bieži ar spontāno runu viss ir kārtībā, bet ir arī fonemātiskā uztvere – spēja saklausīt skaņas, zilbes, saprast, kas skan. Lai uzrakstītu, vārds pa skaņai jāizjauca, katrai jāpievieno simbols. Fonemātiskā uztvere bērniem attīstās no četriem līdz septiņiem gadiem. Ja tā nav bijusi pietiekami attīstīta, lai gan skaņu izrunas traucējumu nav, tad 1. klasē parādās grūtības. Labākais laiks, kad panākt rezultātu, ir starp sešiem un septiņiem gadiem. Ja šajā laikā nav paspēts, skolā jāturpina trenēt fonemātiku, bet būs jāiegulda daudz lielāks darbs, rezultāts būs lēnāks un nestabilāks. Bērns jau ir sācis automatizēt nepareizo, tādēļ visiem kopā tas uzvalks jāpāršuj. Ja sešus septiņus gadus vecam bērnam grūti burtus salāsīt kopā, jau tūlīt jāceļ trauksme. Jāskatās, vai viņš skaņas neatšķir audiāli (ar dzirdi – aut.), vai neiet kopā rokas un acs koordinācija, varbūt ir grūtības atpazīt simbolus.

Kad pietiek ar logopēdu, bet kad jāiet pie audiologopēda?

Audiologopēds šīs problēmas vairāk spēj sasaitēt ar medicīniskām lietām. Varbūt ir aizdegunes, kas rada minimālu dzirdes pasliktinājumu, un tas savukārt neļauj attīstīties fonemātiskajai uztverei. Ja jūt, ka, ar logopēdu strādājot, nav labas dinamiskas, ir vērts nākt pie audiologopēda, lai pameklētu, pie kādiem speciālistiem vēl var aiziet. Piemēram, pie audiologa, kurš pārbauda, kā bērns dzird.

Vai mūzikas nodarbības var palīdzēt?

Tās labi trenē dzirdes uzmanību un uztveri. Bet mūzikas un balss skaņām un trokšņiem ir ci-

tas frekvences. Var būt ļoti laba dzirdes uztvere un uzmanība, var salikt garumzīmes uz i, bet nevar uz a, jo nav fonemātikas. Var būt tā, ka nav attīstīta uztvere tikai vienai skaņu frekvencei, bet visbiežāk – visai grupai.

Kā vecāki uztver ziņu, ka bērnam ir problēmas?

Tie, kuri meklē palīdzību, jau ir gatavi uzzināt, ka bērnam kaut kas nav līdz galam attīstījies. Nevienam ar varu šurp neatdzen. Lielāks protests ir izglītības iestādē, kad logopēds saka: vajag piestrādāt vai meklēt palīdzību.

Piestrādāt nozīmē to, ka darbs ir arī vecākiem.

Noteikti. Lai arī pagaidām šis ir maksas pakalpojums, man ir tādi pacienti, kuri nāk katru nedēļu. Vecāki sēž līdzās, skatās un mācās, lai mājās regulāri turpinātu kabinetā iesākto. Tad, atnākot atkārtoti, varam iet uz priekšu. Bērni ir dažādi. Vieni manā kabinetā kopā ar vecākiem darbojas cītīgāk, citi sāk manipulēt, paraudāt, ka grūti, – lai pažēlo. Tad ir gadījies, ka vecāki sēž aiz durvīm, bet es bērnam nolieku robežas, kas mums jāizdara.

Zinu logopēdus, kuri paši raksta grāmatas, veido darba materiālus.

Man arī ir grāmata, darba burtņīcas, skolotāju materiāls. Bet tā ir sena pagātne. Ir tādi materiāli, kurus varu izmantot jau gatavus, bet citus veidoju pati. Mājās to vien daru, kā veidoju specifiskus materiālus, mikšēju, kombinēju, lai katram būtu pilnvērtīgāks treniņš. Visu laiku arī mācos, braucu uz kursiem, konsultējos ar kolēģiem, jo parādās aizvien kaut kas jauns, komplicē-

AUDILOGOPĒDS

■ Ārstniecības persona, kas strādā ar visām vecuma grupām no zīdaiņiem līdz sirmgalvīm, ar visiem iespējamiem runas, valodas, balss un dzirdes traucējumiem – ar visu, kas saistīts ar komunikāciju un runāšanu.

■ Rīgas Stradiņa universitātē (RSU) var iegūt profesionālo bakalaura grādu veselības aprūpē un audiologopēdijas kvalifikāciju.

■ RSU piedāvā arī programmas maģistrantūrā.

tākas problēmas, jauni sindromi. Mācos arī no vecākiem, kuri man stāsta par saviem bērniem.

Kāds iemesls tam, ka gadījumi kļūst aizvien sarežģītāki?

Vispirms pārtika. Bērnam piedzimstot, jābūt izzudušai zemmēles saītei. Tiem, kas pie manis nāk, visiem vairāk vai mazāk tā ir saglabājusies. Tātad mēle ir fiksēta, nav pietiekami brīvs mēles gals, nav iespējams izrunāt skaņas.

Vai tā varētu būt arī knupīša problēma?

Knupītim esot mutē, mēle ir nospiesta apakšējā pozīcijā. Ja tā ir visu laiku, muskulis zaudē tonusu un neveidojas augšējā pacēluma skaņas. Vēl arī pārtika. Ja mēle ir atslābusi, košļāšana nenotiek, kā vajag. Tad bērni nosmērē muti, ēd netīri, nevar sakošļāt. Mamma sasmalcina gaļiņu, nomizo ābolīti, sablendē. Ja no sešiem mēnešiem, kad jāsāk piebarošana, līdz pāri gadam dodam bērnam tikai sasmalcinātu barību, tad košanas muskuļiem un mēlei nav vajadzīgā treniņa. Tvaicēts dārzeņiņš jādod rokās jau no piebarošanas sākuma, lai pats kasa ar saviem zobīņiem.

Mammām noteikti bail, ka bērns aizrīsies.

Mazuļiem ir gaga reflekss, kas attīstīts, lai neaizrītos. Ja mēli sadala trīs daļās, sešus līdz deviņus mēnešus veciem bērniem gaga reflekss strādā uz divām aizmugurējām trešdaļām. Līdz deviņiem mēnešiem šim refleksam ir tieksme samazināties līdz vienai trešdaļai. Ja tikai tad sāks bērnam pārtiku dot gabalos, aizrīšanās risks ir daudz lielāks. Daba ir visu sakārtojusi.

Ko dod zīdīšana ar krūti?

Līdz gadam viss ir normāli, ja bērns ēd arī nesasmalcinātu pārtiku. Vēlāk tas ir vairs tikai ieradums, mīļošanās, jo visas antivielas no piena ir saņemtas. No karāšanās mamma pupā visu nakti var mainīties sakodiens. Tas pats arī no knupja, kas mutē ir dienu un nakti. Sešos mēnešos vajadzētu jau ņemt nost. Ja bērns ir neiroloģisks, viņš zīž, lai nomierinātos. Labi – iedod knupi, nomierini un ņem no mutes ārā. Knupis ir kā korķis pudelē: ja tas priekšā, skaņas ārā nenāks. Tagad ļoti daudzi bērni ir gudrāki par vecākiem un knupi neņem. Ja mazulis ir vesels un normāls, zīšanas muskuļu attīstībai pietiek ar krūts barošanu.

Kādam jābūt cilvēkam, kurš izvēlas audiologopēda profesiju?

Ļoti pacietīgam un empātiskam. Ar mugurkaulu jāizjūt, kas notiek, lai pacienti un viņu tuvinieki jūtas labi.

Inguna Spuleniece
Lāsmas Reimanes foto

SARUNA AR JUBILĀRI

Kuldīdzniece ceturtajā paaudzē

„Esmu sievišķīga, mīlu Kuldīgu, man svarīgi cilvēki apkārt. Lai tas, ko kopā darām, būtu radoši, interesanti, lai darbs mijas arī ar atpūtu. Gribu, lai dzīve ir spilgta un krāsaina,” tā saka 28. februāra jubilāre, Kuldīgas novada pašvaldības izpilddirektore Ilze Dambīte-Dambergā. Viņai šonedēļ aprit 45 gadi.

„VIENS DARBS NOVEDA PIE NĀKAMĀ”

Ilze stāsta par savām darba gaitām: „Mamma ir skolotāja, arī vecvecāki bijuši skolotāji, tāpēc šķita, ka es arī būšu. Liepājā mācījos par latviešu valodas un literatūras skolotāju. Pēc studijām atgriezās. Vienu gadu nostrādāju Kuldīgas 2. vidusskolā pie direktores Astras Gūtmanes. Laikam šo profesiju piepildīju, būdama vēl bērns, jo mums tajā laikā atļāva vadīt stundas.

Man patika būt skolotājai, bet radās jauni izaicinājumi. Tajā brīdī žurnāliste Silva Bendrāte dibināja *Kurzemes Radio*. Piedalījās konkursā un tiku. Visi bijām jauni cilvēki no dažādām vietām. Tas bija kaut kas pilnīgi jauns un interesants. Sākumā biju ziņu redaktore – veidoju un lasīju ziņas. Diezgan ātri kļuva par programmu direktori. Darbs bija gandrīz bez pārtraukuma, tāpēc gribēju kaut ko pamainīt.

Vairāki draugi aizgāja strādāt uz *Kurzemnieku*, un arī es startēju konkursā – tā nonācu redakcijā. Atkal jauni kolēģi, interesants darbs, citi izaicinājumi. Bijām jauks kolektīvs, vairāki bijušie kolēģi vēl aizvien tur strādā. Nostrādāju apmēram septiņus

gadus. Kā žurnāliste sākumā rakstīju par uzņēmējdarbību, beigās par visu ko, bija iespēja tikties ar dažādiem cilvēkiem.

Vienu brīdi rakstīju par to, kas notiek Kuldīgas domē, un tā iepazīnos ar tālaika vadītāju Edgaru Zalānu. Mums saskanēja domas, kā pilsētai jāattīstās. Redzēju, kā viņš redz pilsētu, vecpilsētu, un man tas bija svarīgi. Viens darbs noveda pie nākamā. Kad Zalāns mani aicināja nākt strādāt, lēmums nebija viegls, jo darbs *Kurzemniekā* bija interesants. Tomēr gribēju pamēģināt ko citu. Šeit sāku kā sabiedrisko attiecību speciāliste, bet kopš 2009. gada esmu izpilddirektore. Te vienmēr bijusi stipra komanda.”

DZĪVE VECVECTĒVA MĀJĀ

I. Dambītei-Dambergai ļoti nozīmīgas ir mājas un dzimtas saknes. „Esmu kuldīdzniece ceturtajā paaudzē, meita Ieva jau ir piektā paaudzē. Dzīvojam vecvectēva celtā mājā. Tas bija viens no iemesliem, kāpēc atgriezās no Liepājas. Saulainā bērniība, kas te pavadīta, uz to rosināja. Māsa gan par dzīvesvietu izvēlējusās Grobiņu: Maija ir vijolniece Liepājas simfoniskajā orķestrī, Līga strādā Liepājas pieaugušo izglītības centrā. Viņas

„Kopš piedzimusi meita, viņas dzimšanas diena ģimenē ir galvenā un pašas dzimšanas diena vairs nav tik augstā statusā.”

„Svarīgi, lai dzimšanas dienā visi ir veseli, lai ir torte un apkārt mīļi cilvēki. Tad tā ir dāvana,” saka kuldīdzniece Ilze Dambīte-Dambergā.

bieži brauc ciemos.”

Ilzes vaļasprieks ir rūpes par māju un dārzu. Vēl viņai ar vīru Uldi un meitu patīk ceļot. „Šogad Ievai palika 18 gadu – viņa mācās Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas 12. klasē. Nesen ieguva autovadītājas apliecību un par to ir ļoti lepa. Meita ir mazais motors, kas neļauj iesūnot un rosina ceļot. Mums patīk dienvidu zemes: esam bijuši Itālijā, Kanārijū salās, Horvātijā. Visiem patīk saule un dienvidi, bet nekā skaistāka par Latvijas vasarām laikam nav.

Vēl vīrs mūs aizrāvis ar garām pastaigām. Brīvdienās mums patīk iet pa mežu vai gar jūru Jūrkalnē. Patika pret mežu laikam nākt no bērniības, kad pie otras vecmammās Rendā gājām sēņot, lasīt ogas un vienkārši staigāt.”

JUBILEJU MĒNESIS

„Februārī arī radiem ir dzimšanas dienas, tētim jubileja ir 23. februārī. Esam svinējuši kopā. Kad biju maza, ciemos nāca draugi, kaimiņu bērni. Kopš man piedzimusi meita, viņas svētki ģimenē ir galvenie un pa-

šas dzimšanas diena vairs nav tik augstā statusā. Šogad sarunāju satikties ar māšicu, bet uzzināju, ka sestdien pie manis būšot visas māšīcas. Tā svinēšana vairāk ir satikšanās ar radiem. Visjautrāk iet vīra dzimšanas dienā, ko svinam 18. jūlijā, – tad vienmēr ir Pilsētas svētki un pilna māja ar cilvēkiem.”

Ilze piebilst, ka 28. datumā dzimušas arī kolēģes Ina Firsova un Ilze Medniece.

Lāsma Reimane
teksts un foto

STĀRĶA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 20. līdz 27. februārim piedzimušas četras meitenītes un septiņi puikas.

Trīs puikām un vienai meitenei vecāki vārdu vēl domā, pārējiem bērniem doti šādi: Daniela, Marta, Emīlija, Dāvis, Kārlis, Kristers, Artūrs.

GARĪGĀ VESELĪBA

Nevis attaisnoties, bet sirsnīgi atvainoties

Kā vislabāk piedošanu par pāridarījumu lūgt cilvēkam, ko esi aizvainojis un sāpinājis un kurš vairs negrib attiecības uzturēt, izvairās? Vai rakstīt vēstuli, vai panākt tikšanos? Zvanīt (no cita telefona)? Vai kā citādi?

Inga Zārde, psihiatre un psihoterapeite

Ja kāds juties sāpināts, tad vēlētāns izvairīties, it kā pasargāt sevi no atkārtota ievainojuma ir diezgan saprotama. Ja mēs esam tie, kas nodarījuši pāri, mūs var pārņemt vainas apziņa. Tās ir ļoti mokošas izjūtas, ka kaut kas izdarīts tā, kā nevajadzētu. Reizēm to pavada arī nožēla un kauns – es esmu sabojājis savu tēlu šī cilvēka, citu un savās acīs.

Ir tādas situācijas, kad abas puses var atkal satikties, izrunāties, izskaidroties, piedot. Nereti,

lai tas notiktu, jāpaiet laikam. Jāļauj, lai emocijas izbalē, nav vairs tik dzeloši sāpīgas. Jūs varat piesardzīgi mēģināt sākt sarunu, uzrakstīt vēstuli vai piezvanīt (no sava numura – kādēļ gan slēpties?). Atvainojieties no sirds! Atzīstiet savu pāridarījumu! Esiet patiesi pat tad, ja patiesība ir nežēlīga! Izvairieties no vārda *bet* savā atvainošanās runā! Tas drīzāk varētu izklausīties kā attaisnošanās, nevis sirsnīga atvainošanās. Jūs varat

padomāt, vai ir kāds veids, kā situāciju labot, varbūt varat piedāvāt izeju, kā mēģināt nodrošināt, lai tas neatkārtojas.

Dodiet otram laiku! Piedošana nevar notikt pēc pasūtījuma. Bieži vien vajadzīgs laiks, lai attiecības atkal atjaunotos un turpinātos, iespējams, jaunā kvalitātē. Jāsaka gan, ka diemžēl reizēm ir tādi pāridarījumi, kuri attiecības var arī pārtraukt pavisam. Ceru, ka jūsu gadījumā tā nav. Lai izdodas!

IESPĒJA

Palīdzība vecākiem

Kurzemes vecāki un audžuvecāki, kuriem ir bērni ar funkcionāliem traucējumiem, aicināti pieteikties bezmaksas sociālajai rehabilitācijai pie psihologa vai rehabilitologa, apmeklēt fizioterapiju vai izglītojošas atbalsta grupu nodarbības.

Tas pieejams tiem, kuru bērniem ir noteikta invaliditāte un projektā *Kurzeme visiem* izstrādāts individuāls atbalsta plāns. Tos var izmantot viens pieaugušais vai abi vecāki, kopā nepārsniedzot 20 pakalpojuma reizes līdz 2023. gadam.

Kurzēmē individuāli plāni izveidoti 277 bērniem ar funkcionāliem traucējumiem. Bezmaksas pakalpojumus izmantojis 41 pieaugušais Liepājā, kā arī Aizputes, Grobiņas, Kuldīgas un Talsu novadā.

Lai pieteiktos, jādodas uz sociālo dienestu un jāraksta iesniegums. Vecāki var izvēlēties gan pakalpojumus, gan vēlamos pakalpojumu sniedzējus vai arī izmantot sociālā dienesta ieteikumus.

Justīne Smilga

Projekts
Kurzeme visiem

No 2015. gada jūlija līdz 2023. gada beigām to īsteno Kurzemes plānošanas reģions kopā ar pašvaldībām, bērnu sociālās aprūpes centriem un valsts sociālās aprūpes centru *Kurzeme*. Sabiedrībā balstītu sociālos pakalpojumus koordinē Labklājības ministrija.
Vairāk: www.kurzemevisiem.lv vai www.kurzemesregions.lv.

Kāpēc tik liela zemes nomas maksa?

Kuldīgas novada dome viena no pirmajām izpildījusi Ministru kabineta (MK) noteikumus un ieviesusi jaunu zemes nomas kārtību. Nomnieki, gada sākumā saņemot rēķinu, bija nepatīkami pārsteigti, jo jaunā maksa ir ievērojami lielāka.

BIJA JĀSASTEIDZ

Nekustamo īpašumu nodaļas vadītājs Klāvs Svilpe skaidro, ka jau pagājušā gada 1. jūlijā stājās spēkā MK noteikumi *Publiskas personas zemes nomas un apbūves tiesību noteikumi*. Līdz ar to pašvaldībai bija jāpārskata saistošie noteikumi par nomas maksas aprēķināšanas kārtību, turklāt steidzami, lai pēc tās no 1. janvāra slēgtu jaunus nomas līgumus vai pagarinātu pašreizējos. Galvenokārt maksas izmaiņas attiecas uz lauksaimniecības, vasarnīcu apbūves un dārkopības zemi. Pēc sertificēta vērtētāja atzinuma izveidots cenrādis, ko dome apstiprinājusi oktobrī. Bijusi iespēja izvēlēties un vērtējumu pasūtīt konkrētam objektam, bet, tā kā iznomāto platību ir ļoti daudz, tas prasītu lielu naudu. „Novērtējam hektāra vidējo cenu katrā pagastā,” saka K.Svilpe. „Tāpēc pagastos nomas maksa ir atšķirīga, jo atšķiras zemes vērtība. Piemēram, Laidos un Turlavā tā ir auglīgāka, tur zemnieki par nomas tiesībām pat cīnās.”

PRIVĀTIE PRASA DAUDZ VAIRĀK

Nomnieki ieteikuši ņemt vērā arī to, vai zeme ir meliorēta. Taču sešos mēnešos to nav varēts paspēt. Tāpēc norādīta vidējā cena. Aptaujāti arī pagasta pārvalžu vadītāji, cik liela ir iznomātā teritorija, kādā stāvoklī, cik par nomu prasa privātie īpašnieki. Esot tādas vietas, kur lauksaimniecībā izmantojams hektārs maksā pat 200 eiro.

Pēc jaunā cenrāža redzams, ka dārgākā (virs 70 eiro/ha) pašvaldības zeme ir Kabilē, Laidos, Pelčos, Snēpelē un Vārmē. Arī tā sauktajos neauglīgajos pagastos ir vietas, par kurām nomnieki gatavi maksāt vairāk. Pagājušā gada sākumā Gudeniekos vēl ar veco, simbolisko maksu 3,3 ha zemes nosolīti par 159 eiro jeb nepilniem 50 eiro/ha (sākumcena izsolē bijusi 40 eiro/ha). Sa-

„Katrs gadījums ir citāds, un vēlams, lai nomnieks ar mums sazinās, tad kopā varam atrast izeju,” saka nekustamo īpašumu nodaļas vadītāja vietniece Māra Pucena.

vukārt aprīlī četri hektāri Laidos nosolīti par 451 eiro jeb gandrīz 112 eiro/ha (sākumcena 54 eiro/ha).

DĀRZIŅOS LĪDZĪGI

Līdzīgi vērtēta vasarnīcu apbūves un dārkopības zeme. Gan laukos, gan tur likums nosaka tikai minimālo maksu, un tā ir 28 eiro/ha. Atšķiras tas, ka dārziņos maksa noteikta par kvadrātmetru, jo tur gabali nelieli, visbiežāk 600 m². Aizvadītajā gadā nomnieki maksājuši vien dažus centus atkarībā no tā, kur zeme atrodas. Rīkotas arī izsoles. Rumbeniekos (Veldze, Rumbas pagasts) 2017. gadā 600 m² nosolīti par 53,10 eiro jeb 0,089 eiro/m², kaut sākumcena bijusi 0,015 eiro/m². Tagad dārgākā zeme ir dārkopības sabiedrībā *Rumba* un *Kurzemīte*, kur jāmaksā 0,14 eiro. Jau minētajos Rumbeniekos – 0,08 eiro/m².

VĒSTURISKI RADĀS ATŠKIRĪBAS

„Ja kādas platības maksa cenrādī neatbilst (piemēram, ja tajā atrodas dīķis), tad mums jāpasūta vērtējums, un cenu nosaka pēc tā,” piebilst nodaļas vadītāja vietniece Māra Pucena. „Līdz

„Mēs, būdami likumpaklausīgi, rāvāmies, cik var, lai zemes nomas jaunais cenrādis būtu gatavs līdz 1. janvārim. Citi atļāvās vilcināties un likumu nepildīt,” atzīst Kuldīgas novada domes nekustamo īpašumu nodaļas vadītājs Klāvs Svilpe.

šim maksa tiešām bija simboliska. Ir grūti kopumā raksturot pašvaldības zemi, kas tiek iznomāta. Tā ir diezgan atšķirīga. Ja runājam par lauksaimniecības zemi, ir tādi pagasti, kur tās daudz, bet citur mazāk. Vēsturiski situācija veidojās atkarībā no tā, cik kurā vietā cilvēki aktīvi izpirka zemi par sertifikātiem vai atjaunoja īpašumtiesības pēc denacionalizācijas. Dažviet nebija lielas intereses to darīt – paņēma tikai lietošanā. Lielākas lauksaimniecības platības ir Laidos, Gudeniekos, Rendā. Vispār pašvaldība ir bagāta ar dažāda veida īpašumiem, tostarp mežiem, laukiem, apbūves teritorijām, un tā necenšas tos izpārdot. Pērn mūsu rīcībā nonāca arī valsts rezerves fonds – 270 zemes gabalu. Nomas tiesību izsoles tiek rīkotas tad, ja ir vairāki pretendenti vai arī platība pārsniedz 10 ha. Kādreiz tika iznomāts uz trim gadiem un vēl uz trim automātiski pagarināts. Turpmāk līgumu slēgsim uz sešiem gadiem atbilstoši Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumam.”

UZŅĒMĒJI VAR DABŪT ATLAIDES

Pēc nodaļas speciālistu teiktā,

1 ha lauksaimniecības zemes nomas maksa gadā ar PVN (eiro)	
Ēdole	65,34
Gudenieki	65,34
Īvande	67,76
Kabile	75,02
Kurmāle	68,97
Laidi	73,81
Padure	68,97
Pelči	73,81
Renda	65,34
Rumba	68,97
Snēpele	70,18
Turlava	65,34
Vārme	75,02

1 m ² zemes noma gadā vasarnīcu apbūves un dārkopības teritorijā (ar PVN)	
<i>Kurzemīte</i> un <i>Rumba</i>	14,52 centi
Ābeles ciems Pelču pagastā	10,89 centi
Rumbeniekos ciems Rumbas pagastā	8,47 centi

mazāka par MK noteikumus minēto minimālo. Tātad vismaz 28 eiro/ha jāmaksā tik un tā. Arī parādu nedrīkst būt.

CITI NEPILDA LIKUMU

K.Svilpe piebilst, ka paaugstinājums ir ievērojams. Tas satrauc ne tikai nomniekus, bet arī cenrāža veidotājus: „Konsultējamies ar Latvijas Pašvaldību savienību, vai var maksu celt nevis strauji, bet pakāpeniski. Diemžēl Ministru kabineta noteikumi neko tādu neparedz. Jā, Aizputes novadā nepacēla. Tas rada pretrunīgas izjūtas. Jau mēnesi iepriekš visus brīdinājām, arī pagasta pārvaldes informēja savus iedzīvotājus. Citas pašvaldības atļāvās vilcināties un tikai tagad sāk kārtot, zvana un brauc pie mums, ko un kā darīt. Tajā pašā laikā atbildīgās institūcijas tām var paprasīt, kāpēc nepilda likumu. Iedzīvotāji nesaprot, kāpēc vieni likumu pilda, citi ne.”

Par jauno zemes nomu runās arī pagastu vadītāju sanāksmēs. Vairums sūdzības nav dzirdējuši, dažos pagastos saņemts no viena līdz četriem atteikumiem. Kā norādīja domes izpilddirektore vietniece Agnese Buka, maksas cēlums ir liels, vienlaikus tā nesasniedz tirgus cenu un dažviet ir vairākkārt zemāka. Nākotnē zemes cena vēl augs. Lielie zemnieki šo pieaugumu droši vien tā neizjūt kā piemājas dārziņu lietotāji. Turklāt par lauksaimniecības zemi nomnieks saņem platībmaksājumu, ja vien kārtīgi saimnieko. Tā ne tikai nosedz nomas maksu, bet paliek arī pāri. „Platībmaksājums jau nav Lauku atbalsta dienesta dāvana – tas jānopelna,” atgādina A.Buka.

Ķikurnieki cīnīsies

„Ar šo jauno maksu pašvaldība mūs triec no laukiem prom!” sašutis ir Turlavas pagasta iedzīvotājs Jānis Valkovskis.

KĀPĒC VĒL DĀRGĀK?

„Mēs te, Ķikuros, visi esam neapmierināti. Nevarēsim samaksāt. Ja jau reiz likums kā minimumu noteica 28 eiro/ha, kas arī ir liela summa, kāpēc vajadzēja to pat vairāk nekā dubultot? Nedzīvojam taču Jūrmalā! Vai tad domei par cilvēkiem nav jādomā?

Dzīvoju Līvānu mājā, līdzīgi kā citiem ciema centra iedzīvotājiem savas zemes man nav – no pašvaldības nomāju 7,4 ha. Nevarēšu tos 480 eiro samaksāt. Vai nu jāpaliek parādā, vai no zemes jāatsakās, lai pašvaldība var pārdot bagātājiem. Bet es vēl pats gribu audzēt kartupeļus sev un

saviem bērniem.”

Neapmierinātie Ķikuru iedzīvotāji ir gatavi cīnīties un apsver iespēju Kuldīgas novada domes lēmumu pārsūdzēt.

KAIMIŅOS – PĒC KADAŠTRĀLĀS VĒRTĪBAS

Ķikurnieku sašutumu uzjundījis

arī tas, ka Aizputes novadā, kas robežojas ar Turlavas pagastu, līdz šim vēl maksāts pa vecam. Šī novada domes priekšsēdis Juris Grasmanis stāsta, ka apzināti vilcinājušies neesot – deputāti kopā ar finansistiem un nekustamo īpašumu nodaļas speciālistiem ilgi meklējuši pareizāko variantu. Nolemts jauno nomu noteikt kā 5% no zemes kadastrālās vērtības, lai atšķirīgiem objektiem nav

viena maksa. „Nebūs godīgi par labu, auglīgu zemi no nomnieka prasīt to pašu, ko par brikšņiem,” tā kaimiņu novada vadītājs. Provizorisks rēķinot, vairumam maksa par hektāru būšot 30–50 eiro, bet katrā ziņā nevienā vietā tā nepārsniegšot 70 eiro. Katrai platībai savs vērtējums nebūs jāpasūta, izņemot īpašus gadījumus.

Dainas Tāfelbergas teksts un foto

PĀRDOD

MĀJU Ābeļciemā. Tālr. 29517678.

DĀRZU Ābeļē. Tālr. 26294491.

DĀRZU Ābeļē. Tālr. 27113462, 63323863.

SEAT ALTEA, 2006, benzīns. Tālr. 26788895.

SEATIBIZA, 2010, no Vācijas, 3500 eiro. Tālr. 28728202.

VW CADDY LIFE, 2006, 1,9 TDI, labā tehniskā un vizuālā kārtībā, 7 sēdvietas, TA 27.02.2020. Tālr. 28219226.

Dažādus **GRAUDUS**. Tālr. 29568938.

TĪTARUS audzēšanai. Tālr. 28277882.

LENTZĀGI. Tālr. 28782043.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tālr. 29428876.

Meža **MALKU** visām apkures sistēmām, 35 eiro krāmētā sterā. Tālr. 24957247.

Sausu **MALKU** maisos. Tālr. 27811870.

MALKU 3 m. Tālr. 27811870.

Bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

Skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 27885688.

Meža **MALKU** – 3 m un skaldītu. Tālr. 25120428.

TRŪDZEMI, kūtsmēsļus, kūdru, mulču. Tālr. 29560885.

VAJADZĪGI

SIA **Rajaks** (46102003750) Kuldīgā, Planīcas ielā 75 – brigāde: lentszāģa **OPERATORS** un **PALĪGS** (horizontālais, *Talsi*) gatavā zāģmateriāla zāģēšanai. Atalgojums, sākot no 550 eiro (pēc padarītā darba). Pieteikties pa tālr. 26464576 vai personīgi Planīcas ielā 75 no 8.00 līdz 17.00.

PAZUDIS

Pelču apkārtne – rotveilera krustojuma **SUNS** vārdā Rembo. Tālr. 29688545.

PĒRK

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 29165063.

TRAKTORUS, PIEKABES, lauksaimniecības **INVENTĀRU**. Tālr. 26104984.

ZEMI 1400–3500 EUR/ha gan ar apaugumu, mežu, mājām utt. Ātra atbilde. Vēlamā platība no 5 līdz 100 ha. Interesē arī zemi iznomāt, biosaimniecība@gmail.com, tālr. 28963556.

Z/s **Dāvji mežs** pērk **MEŽUS ĪPAŠUMĀ**, piedāvājam ļoti augstu samaksu par skujkoku meža īpašumiem, var būt kopā ar lauksaimniecības zemi un ēkām. Samaksa īpašuma pirkšanas dienā, ir iespējams avanss. Tālr. 27406251.

LATVIJAS MEŽU FONDS pērk **CIRSMAS, MEŽUS** un lauksaimniecības **ZEMI** visā Latvijā. Var būt ar aprūtinājumu un bez taksācijas. Cenas augstas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29711172.

MEŽUS, cirmsas, malku. Tālr. 26544462.

PATA Saldus pērk **CIRSMAS** un **MEŽA ĪPAŠUMUS**. Tālr. 26404542.

Oša, ozola **ZĀĢBAĻĶUS**. Tālr. 29428876.

Pērk **OZOLA** un **OŠA** zāģbaļķus, cena līdz 250 EUR/m³. Pērk, izstrādā ozola un oša cirmsas. Tālr. 29205378.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **Aibi** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, TEĻUS, JĒRUS**. Par augstām cenām iepērk arī gaļas šķirnes lopus eksportam. Paaugstinātas cenas, apjoma piemaksas. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 20238990.

SIA **Kurzemes Gaļsaime** – **BUĻĻUS, GOVIS, TEĻES**. Tālr. 63454845, 29427543, 26569362.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakal. Tālr. 29886349.

RAGUS. Tālr. 22048516.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.

Porcelāna **SERVĪZES** un figūriņas. Tālr. 24804010.

DAŽĀDI

Kuldīgas MMB rīko kursus **JAUNAJIEM MEDNIEKIEM** un **MEDĪBU VADĪTĀJIEM**. Sākums 4. martā. Tālr. 29237545.

JUMTU MAIŅA, fasādes darbi, sanhnikā, telpu remonts, materiālu piegāde. Tālr. 26269909.

SILTINĀM bēniņus, slīpnes, sienas ar beramo vati, aizpildām gaisa spraugas. Tālr. 25202997.

Plīts, sildmūru, apaļo, podiņu krāšņu, kamīnu, skursteņu – **MŪRNIKS, LABOTĀJS**. Tālr. 27485149.

Pārvietojamā **LENTZĀĢA** pakalpojumi. Tālr. 26445292.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**. Tālr. 29605105, 28205914.

Tīrām **AKAS**. Tālr. 27448331.

LĪDZJŪTĪBAS

*Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.
Nostājas blakus tev draugi un klusē,
Kaut vai tā lai tev palīdzētu.*

/O.Lisovska./
Izsakām līdzjūtību Uģim ar ģimeni.
KCV 5.c klasesbiedri un audzinātāja

*Gan sāpju dienas, gan saules rīts –
It viss tiek klusi zemē tīts.*

/E.Vēveris./
Izsakām līdzjūtību Silvai, no ROBERTA atvadoties.

Kaimiņi Valdis, Antra, Zenta, Zigrīda,
Egils

*Paliks dzīvības vidū tavs patiesais
gājums,
Jo tik darbīgu mūžu jau neizdzēs riets.
Un caur kokiem un bērniem būs turpinājums*

Šai saulainai gaitai, ko beidzi tu.
/K.Apškrūma./
Skumju brīdī esam kopā ar Elvi un viņa mīļajiem.
8.b klases skolēni, audzinātāja

 Mūžībā aizgājusi mūsu mamma
BIRUTA LŪCIJA GRIGALE
 (05.09.1933. – 25.02.2019.).
 Izvadīšana sestdien, 2. martā,
 12.00 no kapličas Aizputes ielā
 uz Kalna kapiem.
 Bērni ar ģimenēm

ASTROLOGISKĀ PROGNOZE MARTAM

Jolanta Hercenberga,
astroloģe

Auniem lielo darbu burzmā jāatvēr laiks atvaļinājumam vai tālākam braucienam. Pragmatiski jāmeklē labākais piedāvājums. Arī studiju vai karjeras plāni būs auglīgi. Līdz ar pavasara sauli asinis būs uzsilušas un ļoti patiks riskēt, bet ar auto jābrauc prātīgi.

Vērši par katru cenu turēsies pie ierastā, tomēr gribēs arī gūt jaunus iespaidus, un tas sagādās pārdzīvojumus. Jāpieņem svarīgi lēmumi, bet apdomīgajam Vērsim tas vienmēr ir sarežģīti. Ja darbā rodas ķibeles, nopietni jāpārdomā, par ko tas vēsta. Varbūt spēki tiek tērēti nepareizi? Varbūt vecais jāatlaiž, lai atbrīvotu vietu kam jaunam?

Dvīņiem pavasara ziedi šķitīs īpaši koši, jo saules stari atkausēs ledu arī sirdī. Uzmanības apliecinājumi no dzīvesbiedra būs mērāmi ne gramos, bet kilogramos, bet partnera nenovērtētie kals slepenus plānus. Priekšniecība veikumu novērtēs un piedāvās tīkamākus darba nosacījumus.

Vēžiem drīz būs jāpierāda savas spējas, tādēļ enerģijas rezerves der papildināt. Bez veselīga uztura un kustībām jāparūpējas arī par dvēseles labsajūtu. Var izmēģināt dažādas garīgās prakses. Ģimenē attiecības nebūs vienkāršas, tādēļ tai jāvelta lielāka uzmanība.

Lauvas piedzīvos īstu medusmēnesi, jo otrā spēš saskatīt un

novērtēt labo. Varbūt pievērs acis uz to, ko negribas redzēt, bet tām patiks domāt, ka tāda ir pareizā attieksme. Lai vai kā, izjūtas būs labas. Vairāk uzmanības prasīs bērni, mazbērni un radu atvases. Viss par veselību jāuztver nopietni.

Jaunavu labākais draugs un arī negantākais ienaids var būt pašu prāts, tādēļ par noskaņojumu jādomā īpaši. Apstākļi ietekmēs maz – svarīga būs attieksme, ar kādu ķerties darbam klāt. Paredzama rosība dzīvesvietā: mēbeļu pārbīde, gadiem krātu krāmu izmešana, remonts, jauna mājokļa iegāde. **Svariem** īpašumu lietās nejadzētu balsīties visoptimistiskākajās prognozēs. Ģimenē nenāktu par ļaunu dažus pienākumus uzticēt citiem, jo iespējams, ka Svairi uzņēmušies par daudz. Attiecībās solīti romantiski mirkļi, bet darbā šis būs laiks, kad pabeigt iesāktu, nevis sākt ko jaunu.

Skorpioni ar draugu un paziņu atbalstu necerēti veiksmīgi nokārtos kādu naudas jautājumu. Labs laiks biznesa sāksšanai, partneru meklējumiem, savas produkcijas vai pakalpojuma piedāvāšanai. Vairāk uzmanības un iejūtības prasīs attiecības ar brāļiem, māsām un citiem tuviem radniekiem.

Strēlniekiem pārsteigumus sagādās bērni. Lai tie būtu tikai patīkami, laikus jāraugās, kādā sabiedrībā tie pavada laiku, kā veicas skolā. Arī pieaugušajām atvasēm vajadzēs atbalstošu plecu. Situācijas ar naudu būs kā mācību stunda, ka šajā jomā spontāni lēmumi vienmēr neatmaksājas. Lai arī optimistiem šķiet, ka visam būs gana, šķēr-dēties nevajag.

Mežāžiem nebūs vaļas slinkot, jo līdz ar pirmajiem saules stariem būs modies arī možais gars un vēlme pasauli darīt labāku. Sākot ar sevi. Miera meklējumos tiks ieviesti jauni ieradumi, mainīsies attieksme pret ģimeni, kolēģiem un draugiem. Attiecībās ar otro pusīti nejadzētu ļaut negatīvajām emocijām neliesmot – pateikto atpakaļ nepaņem.

Ūdensvīrs būs gatavs rīkot revolūciju, un citiem ar to nāksies rēķināties. Tikš meklēti līdzīgi domājošie, priests, kā pasauli darīt labāku globāli un ērtāku dzīvi – privāti. Arī sociālajos tīklos izpaudīsies cīnītāja gars, cenšoties pārliecināt par sava redzējuma pareizību. Naudu šomēnes der vairāk skaitīt, mazāk tērēt.

Zivīm rūpīgi jāstrādā nākotnes vārdā. Visām pārmaiņām, kas skar profesionalitāti, ir nozīme. Ja tā vēl nešķiet, jāpārdomā, kādēļ notiek tieši tā. Neaizmirstiet par draugiem, ar kuriem kopā izēsts ne viens vien puds sāls! Iespējams, martā viņi nebūs omulīgi kā allaž, bet vai tad draudzībā nav arī jāsniedz palīdzīga roka?

Čika laiks:

2.III 20.47 – 21.06,
5.III 10.05 – 10.11,
7.III 21.08 – 22.27,
9.III 19.14 – 10.III 9.10,
12.III 11.31 – 17.48,
14.III 14.31 – 23.49,
16.III 20.03 – 17.III 2.57,
18.III 17.20 – 19.III 3.41,
20.III 17.22 – 21.III 3.28,
22.III 20.10 – 23.III 4.16,
25.III 4.24 – 8.06,
27.III 4.37 – 16.07,
30.III 2.05 – 3.46.

Lai precizētu rindas kārtību rehabilitācijas pakalpojumiem Kuldīgas slimnīcas rehabilitācijas nodaļā,

Kuldīgas slimnīca lūdz pacientus,

kuri 2018. gadā bija pieteikušies uz rehabilitāciju

ar ģimenes ārsta vai citu iestāžu funkcionālās rehabilitācijas medicīnas ārsta nosūtījumu, **zvanīt pa tālr. 63374035**

vai 26452416 darbdienās no 8.00 līdz 17.00.

MARTA ERUDĪTS

Kur un kad radušās Dienvidkurzemes adītās jakas?

Atbildes līdz 4. marta 12.00 sūtīt

e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Atbilde: salīdzinot ar pagājušo gadu, alkoholam un tabakai Latvijā cena augusi par 7,8 procentiem.

Pareizi atbildējuši: Vīta Jurenovska, Ausma Kreidere, Indra Ābelīte, Ingars Neimanis, Mārcis Kalējs, Andris Eglītis.

PA ĪSTAM GARŠĪGI
Konkursu atbalsta gardumnīca Sārlofe.

Lasi mūs arī internetā: www.kurzemnieks.lv/

JOKI

Eksāmens universitātē:
 – Profesor, panāciet, lūdzu, šurp!
 – Jā, dēliņ?
 – Profesor, es jums uzdošu trīs savus eksāmena jautājumus. Ja jūs atbildēsiet pareizi, lieciet man 2, ja nepareizi – 10!
 – Labi!
 – Kas ir likumīgi, bet nelogiski?
 – Nezinu.
 – Kas ir nelikumīgi, bet loģiski?
 – Nezinu.
 – Kas ir nelikumīgi un nelogiski?

ki?
 – Nezinu.
 Profesors ieliek studentam 10. Nākamajā dienā:
 – Profesor, es zinu atbildes!
 Kas ir likumīgi, bet nelogiski? Tas, ka jūs apprecējat tik jaunu sievu.
 Kas ir nelikumīgi, bet loģiski? Tas ka viņai ir mīļākais.
 Kas ir nelikumīgi un nelogiski? Tas, ka jūs šim sievas mīļākajam ielikāt 10!

– Dārgā, ja es nomiršu, tu neskumsti, bet uzreiz apprecies! Esi laimīga! Vienīgais lūgums, lai viņš dēlus pareizi audzina!
 – Kā tu man esi apnicis! Normāla zupa! Negribi – neēd!
 ....
 Sinoptiķu korporatīvajā balītē bija no 10 līdz 15 viesiem, vietām divpadsmit.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 1. MARTĀ

Dienas garums – 10 st. 37 min.
 Saule lec 7.18, riet 17.55.

Naktī -1°...-2°

R Z A
 D
 5-6 m/s

Dienā -2°...-3°

R Z A
 D
 4-5 m/s

RĪT, 2. MARTĀ

Dienas garums – 10 st. 43 min.
 Saule lec 7.15, riet 17.58.

Naktī -3°...-5°

R Z A
 D
 2-3 m/s

Dienā +1°...+2°

R Z A
 D
 4-6 m/s

PARĪT, 3. MARTĀ

Dienas garums – 10 st. 48 min.
 Saule lec 7.12, riet 18.00.

Naktī +1°...+3°

R Z A
 D
 6-7 m/s

Dienā +2°...+4°

R Z A
 D
 6-7 m/s

Sestdien, 2. martā, 21.00
 Vārmes sporta hallē
BALLE.
 Spēlē J. Narkevics.
 Ieeja 3 eiro.
 Iepriekšēja galdiņu rezervācija
 pa tālr. 29820429.

Krūza
 EKSTRUDETAIS PUTUPOLISTIROLS FINNFOAM 50x585x1235mm 3 69 4 38 5,12 Eur/m²
 AKMENS VATE PLĀKSNĒS ROCKMIN PLUS 100x610x1000mm 18 77 22 88 3,07 Eur/m²
 MINERĀLVATES IZOLĀCIJA RUĻĻOS ISOVER KT-42 50x7000x1220mm 16 60 22 88 0,97 Eur/m²
 100x585x1235mm 7 45 9 34 10,34 Eur/m²
 SALDUS, MAZĀ IELĀ 1, TĀLR. 26008005

PĒRKAM
 * Augošu koku cirmsas un sortimentus pie ceļa;
 * Papīrmalku ostās: (Rīgā, Mērsragā, Liepājā)
 Meža īpašniekiem:
 • Veicam bezmaksas konsultācijas;
 • Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestīgošanā;
 • Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.
Metsä
 Telefoni informācijai: 29196926
 www.metsaforest.com/lv

Kooperatīvā sabiedrība Mūsu Mežs
 Sniedz iespēju meža īpašniekiem saņemt izdevīgākos risinājumus meža apsaimniekošanā.
 MŪSU MEŽS
 26336531 www.musumezs.lv

LASI MŪS www.kurzemnieks.lv!

ŠAHS

Cerību kausa pusfinālā – trešie

Latvijas bērnu komandu šaha čempionāta Cerību kauss pusfinālā trešo vietu izcīnījusi Kuldīgas novada sporta skolas trenera Gunāra Gertnera komanda Rumba.

Kuldīgas šahistu komanda Rumba: Kristers Feldmanis, Nellija Jēkabsons, Jānis Krūmiņš, Krišs Sproģis un treneris Gunārs Gertners.

Tajā spēlēja Kristers Feldmanis, Krišs Sproģis, Jānis Krūmiņš un Nellija Jēkabsons. Viktora Šteinberga trenētā Venta ierindojās 17. vietā (Krišs Vilnītis, Benjamins Emanuēls Pupiņš, Miķelis Kārlis Šteinbergs un Elīza Marisa Vītoļiņa). Uzvarēja Liepājas kompleksās sporta skolas treneres Gaļinas Sudmales vienība 8x8. Individuāli labākie rezultāti Krišam Sproģim, kurš ar 5,5 punktiem izcīnīja 2. vietu pie otrā galdiņa, un Nellijai Jēkabsonai, kurai seši punkti un 4. vieta pie ceturta (meiteņu) galdiņa. Sacentās 22 treneru sagatavotās komandas no visas Latvijas. Katrā spēlēja meitene un trīs zēni, kuri dzimuši 2007. gadā vai ir jaunāki.

Inta Jansone, Gunāra Gertnera arhīva foto

TELPU FUTBOLS

Kuldīgas vīri savā grupā pirmie

Kuldīgas futbola komanda Nikers sezonas svarīgākajā spēlē ar 5:3 apspēlējusi vienību Tukums 2000/TTT. Tagad rietumu konferencē tā ir pirmā un nodrošinājusi vietu izslēgšanas spēlēs.

1. līgas pusfinālā Nikers cīnīsies ar austrumu konferences otrās vietas ieguvējiem, aizvadot vienu spēli mājās un vienu izbraukumā. Šī dueļa uzvarētājs cīnīsies par pirmo vietu čempionātā, bet zaudētājs – par trešo. Nikera pretinieks noskaidrosies nedēļas beigās, kad austrumu konferences komandas nospēlēs pēdējās spēles. Šogad Nikera vadītājam Zigmundam Dvaronam ir izdevies panākt to, ka Latvijas kausa finālspēle notiek Kuldīgā. Tā gaidāma 9. martā 18.00 hallē, kad par kausu cīnīsies New Project (Rīga) un LDZ Cargo/DFA (Daugavpils).

Inta Jansone

VID

IIN piemaksas termiņu pagarina

26. februārī valdība apstiprinājusi grozījumus likumā par iedzīvotāju ienākuma nodokli (IIN), un tie paredz samaksas termiņu par 2018. un 2019. taksācijas gadu pagarināt vismazāk aizsargātajām nodokļa maksātāju grupām, kuras, iespējams, pirmo reizi iesniedz gada ienākumu deklarāciju un piemaksā IIN.

Ar pērnā gada Latvijā ieviesta progresīvā IIN likmes, kas nodokli piemēro atkarībā no ienākumiem. Likme pazemināta tai iedzīvotāju grupai, kas gūst mazākus ienākumus, vienlaikus arī palielinot gada diferencēto neapliekamo minimumu. Kurzemnieks jau rakstījis: lai varētu izmantot palielinātā gada diferencētā neapliekamā minimuma priekšrocības taksācijas gadā, ieviests Valsts ieņēmumu dienesta (VID) prognozētais mēneša neapliekamais minimums, kas pamatojas uz nodokļa maksātāja ienākumiem pirmstaksācijas periodā. Nosakot prognozējamo neapliekamo minimumu, VID rīcībā nevar būt visas ziņas par taksācijas gada ienākumiem. Tādējādi, iespējams, prognozētais neapliekamais minimums ir

noteikts lielāks. Ja nodokļa maksātājs taksācijas gadā nav izmantojis kādu likuma piedāvāto iespēju, lai novērstu vajadzību IIN piemaksāt (piemēram, atteikties no diferencētā neapliekamā minimuma u.c.), var rasties situācija, ka, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, nodoklis ir jāpiemaksā. Ja cilvēks līdz šim nav veicis saimniecisko darbību, saņēmis ienākumus ārvalstīs un citus, par kuriem jau līdz šim deklarācija bija jāiesniedz, viņam varētu trūkt zināšanu un pieredzes, kā to darīt un IIN piemaksāt. Tādējādi izmaiņas likumā paredz vismazāk aizsargātajām grupām pārejas periodu, kurā maksātājs var ar jauno kārtību iepazīties. Gada ienākumu deklarācija par 2018. vai

2019. gadu šādiem maksātājiem ir jāiesniedz likumā noteiktajā termiņā no 2019. gada vai attiecīgi no 2020. gada 1. marta līdz 1. jūnijam. Savukārt 2018. un 2019. gada ienākumu deklarācijā aprēķinātā nodokļa samaksas termiņš tiktu pagarināts līdz 2020. gada 1. decembrim. Likumā paredzēto IIN samaksas termiņa pagarinājumu varēs izmantot tie, kuriem veidojas piemaksa (pamatā uz diferencētā neapliekamā minimuma pamata) un gada ienākumi nepārsniedz 20 004 eiro. Tie ir zemo un vidējo algu un autoratlīdzību saņēmēji, ja viņi negūst citus ienākumus (piemēram, no saimnieciskās darbības, no ārvalstīm vai tādus, kam nepiemēro diferencēto neapliekamo minimumu).

Inta Jansone